

9.Ulusal Sosyal Pediatri sempozyumu

Prof. Dr. Kadriye Yurdakök
anısına...

“Deprem, Çevre ve Çocuk”

Online Kurslar

22-23 Kasım 2023

- RELAKTASYON
- YENİDOĞAN KRİTİK KONJENİTAL KALP HASTALIĞI TARAMASI
- EBEVEYN ÇOCUK ETKİLEŞİMİ VE PİKOLLO GÖZLEM FORMU (PIKOLLO)

Sempozyum

24-25 Kasım 2023
The Ankara Hotel

BİLDİRİ KİTABI

İÇİNDEKİLER

DAVET YAZISI	4
KURULLAR.....	5
BİLİMSEL KURUL	6
BİLDİRİ DEĞERLENDİRME HAKEMLERİ	7
BİLDİRİ DEĞERLENDİRME JÜRİSİ.....	7
SÖZEL BİLDİRİ BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ	8
SÖZEL BİLDİRİ İKİNCİLİK ÖDÜLÜ	8
SÖZEL BİLDİRİ ÜÇÜNCÜLÜK ÖDÜLÜ	8
SEMPOZYUM PROGRAMI	9
BİLDİRİ PROGRAMI	18
24 KASIM 2023, CUMA / 16:30 – 18:15 - SÖZLÜ BİLDİRİLER.....	19
SS – 01 / EMZİRME DESTEK MERKEZİ UYGULAMALARININ EMZİREN ANNELERİN POSTPARTUM DEPRESYON DURUMUNA ETKİSİ	21
SS – 02 / İLK ALTI AYDA ANNE SÜTÜ YERİNE KEÇİ SÜTÜ İLE BESLENEN ÇOCUKTA GELİŞEN ANEMİ	22
SS – 03 / COVID-19 PANDEMİSİNDE SONA YAKLAŞIRKEN PANDEMİNİN SESSİZ ETKİLERİ; ÇOCUK HASTALARDA EBEVEYN BAĞLANMASI	24
SS – 04 / ANNE SÜTÜ ALIM SÜRESİ VE KESİLME ZAMANINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER.....	25
SS – 05 / ÇOCUKLUK ÇAĞI AŞILARINDA AŞI REDDİ-TEREDDÜDÜ NEDENLERİ	26
SS – 06 / İNFANTİL KOLİK VE POSTPARTUM DEPRESYON: ANNELERİN PSİKOLOJİK İYİLİK HALİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ.....	27
SS – 07 / RADYOLOJİK GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMLERİ VE EMZİRME : İKİ OLGU NEDENİYLE LİTERATÜR GÖZDEN GEÇİRME	28
SS – 08 / ANNE VE BABALARIN OYUN VE OYUNCAK SEÇİMİ KONUSUNDA BİLGİ VE FARKINDALIK DÜZEYLERİ	29
SS – 09 / KAHRAMANMARAŞ DEPREMİNDE DEPREM BÖLGESİ DIŞINDA ÇALIŞAN ÇOCUK HEKİMLERİNİN SEVK EDİLEN DEPREMZEDE ÇOCUK HASTALARA YAKLAŞIMI	30
SS – 10 / SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN PRİMER İMMUN YETMEZLİK HASTALIĞI OLAN ÇOCUKLARDA BAĞIŞIKLAMAYA YÖNELİK TUTUMLARI VE BAĞIŞIKLAMA ÇALIŞMA GRUBU UZLAŞI TABLOSU.....	31
SS – 11 / HER ÇOCUK SAĞLIĞI İZLEMİ EBEVEYN BİLGİLENDİRİLMESİ İÇİN YENİ BİR FIRSAT.....	32
SS – 12 / KANSER TEDAVİSİ SONRASI ÇOCUKLARIN AŞILANMA DURUMUNUN VE AŞI ANTİKOR YANITLARININ RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ.....	33
SS – 13 / COVID-19 PANDEMİSİ SIRASINDA ÇOCUKLARDA SARKOPENİK OBEZİTE GELİŞİMİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ.....	34
SS – 14 / AFET BÖLGESİ ONLINE ANNE DESTEK GRUBU ÇALIŞMALARI	35
SS – 15 / ÇOCUK KORUMA SİSTEMİ'NDE ÇALIŞAN BAKIM ELEMANLARININ GELİŞTİREN BAKIM İÇERİĞİNE DAİR YETKİNLİK ALGISI VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ	36
24 KASIM 2023, CUMA / 16:30 – 16:51 - ONLINE SÖZLÜ BİLDİRİLER.....	37
SOS – 01 / ÇOCUKLARDA B12 VİTAMİN EKSİKLİĞİNDE ORAL SPREY TEDAVİSİ	38

SOS – 02 / ADÖLESANLARDA ANKSİYETE DUYARLILIĞI VE UYKU KALİTESİ İLİŞKİSİ	40
SOS – 03 / BESİNSEL ANEMİSİ OLAN KIZ ADOLESANLARDA ANORMAL UTERİN KANAMA VE VON WILLEBRAND HASTALIĞI SIKLIĞI	41
25 KASIM 2023, CUMARTESİ / 07:30 – 08:40 - SÖZLÜ BİLDİRİLER - 2	42
SS – 16 / KIZAMIK VAKALARINDA AŞI KARARSIZLIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ	43
SS – 17 / ANNELERİN DİSFORİK SÜT İNME REFLEKSİ (D-MER) DURUMLARININ ARAŞTIRILMASI .	44
SS – 18 / UZAMIŞ SARILIĞI OLAN SÜT ÇOCUKLARINDA GÖRÜLEN NÖTROPENİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	45
SS – 19 / DOĞUMDAN TABURCULUĞA BEBEK SERVİSİNİN ETKİLERİ: EMZİRMeye ZAMANINDA BAŞLANMA (TİB) VE YENİDOĞAN BAKIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ	46
SS – 20 / DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİNİN BEYİN SAPI İŞİTSEL UYARILMIŞ POTANSİYELLER ÜZERİNE ETKİSİ	47
SS – 21 / HAYATA BAKIŞ AÇISINI DEĞİŞTİREN BİR DENEYİM: “SOĞUK ZİNCİR AŞI KURSU”	48
SS – 22 / OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA EMZİRME VE ANNE SÜTÜNÜN DESTEKLENMESİNİN ÖNEMİ	49
SS – 23 / SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN KEMOTERAPİ ALACAK-ALMIŞ ÇOCUKLARIN BAĞIŞIKLANMASINA YÖNELİK TUTUMLARI.....	51
SS – 24 / FASİYAL PARALİZİ VE SOLUNUM YETMEZLİĞİ İLE SEYREDEN AŞILANMAMIŞ SU ÇİÇEĞİ OLGUSU	52
SS – 25 / GEBELER VE SAĞLIK PERSONELLERİNİN SİGARA İÇME KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ: NİTEL ÇALIŞMA	53
24 KASIM 2023, CUMA / 12:00 – 13:00 - POSTER BİLDİRİLER.....	54
PS – 01 / EVEROLIMUS TEDAVİSİ ALTINDA CANLI ZAYIFLATILMIŞ AŞI UYGULAMASI	55
PS – 02 / TAŞIYICI GEBELİK İLE DÜNYAYA GELEN BEBEĞİN ANNE SÜTÜ İLE BESLENME YOLCULUĞU.....	56
PS – 03 / EBE ELİ İLE BAŞVURAN HİPOKALSEMİ VE NUTRİSYONEL EKSİKLİK VAKASI: ÇÖLYAK KRİZİ	57

DAVET YAZISI

Değerli meslektaşlarımız,

Cumhuriyetimizin 100. Yılında Sosyal Pediatri Derneği ve Hacettepe Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü Sosyal Pediatri Anabilim Dalı'nın işbirliği ile 9.Ulusal Sosyal Pediatri Sempozyumu 22-23 Kasım'da ÇEVİRİMİÇİ kurslar ve 24 - 25 Kasım'da Ankara'da yüz yüze katılımlı sempozyum olarak düzenlenecektir.

6 Şubat 2023 günü meydana gelen ve ülkemizde 11 ili etkileyen deprem felaketi çok sayıda insanı en çok da çocukları derinden etkilemiştir. Bir kaç dakikada birçok çocuk evini, ailesini ve yakınlarını kaybetmiş, yaralanmış veya vefat etmiştir. Her koşulda çocukların en yüksek yararını gözeterek, sağlıklı birer yetişkin olmaları için çalışan biz çocuk hekimlerinin bu süreçte de önemli rolleri olmuştur ve olmaya devam etmektedir.

Yeni gelişen bu koşullar çerçevesinde depremin ve genel olarak çevrenin çocuk sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri ve bu etkilerle başa çıkma yollarını çok boyutlu Sosyal Pediatri yaklaşımı ile incelenmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Sosyal Pediatri Ailesi olarak bizler de “Deprem, Çevre ve Çocuk” başlığı altında, 23 Ekim 2022’de vefat eden değerli hocamız Hacettepe Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü Sosyal Pediatri Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Kadriye Yurdakök anısına bu sempozyumu düzenlemeyi planlıyoruz.

Prof. Dr. Kadriye Yurdakök hocamızın, uluslararası ve ulusal alanlarda Sosyal Pediatri kavramının yaygınlaştırılması, çocuğun iyilik halinin sağlanması ve sürdürülmesi, çocukluk çağı hastalıklarına bütüncül yaklaşımla; çocuk hakları konusunda sağlık personelinin bilgi, farkındalık ve yetkinliğinin artırılması, çocuk istismarı ve ihmalinin önlenmesi, tıp eğitiminde çevrenin çocuk sağlığına etkileri ile ilgili her düzeyde bilgi, farkındalık ve duyarlılık kazandırılması konularında çalışmaları ve eserleri bulunmaktadır.

Kasım ayında The Ankara Hotel’de yapılacak sempozyumumuzda sizlerle buluşmaktan mutluluk duyacağımızı belirtir, Sosyal Pediatri Derneği yönetim kurulu ve sempozyum düzenleme kurulu olarak sevgi ve saygılarımızı sunarız.

Prof. Dr. Sıddika Songül Yalçın
Sempozyum Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi Melda Çelik
Sempozyum Sekreteri

Prof. Dr. Gülbin Gökçay
Sosyal Pediatri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

KURULLAR

Prof. Dr. Sıddika Songül Yalçın
Sempozyum Başkanı

Prof. Dr. Gülbin Gökçay
Sosyal Pediatri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi Melda Çelik
Sempozyum Sekreteri

BİLİMSEL KURUL

Habip Almış	Dilek Dilli	Öykü Özbörü Aşkan
Ganime Ayar	Meltem Dinleyici	Elif N. Özmert
Adem Aydın	Aysu Duyan Çamurdan	Figen Şahin Dağlı
Beril Aydın	Meryem Erat Nergiz	Filiz Şimşek Orhon
Özlem Bağ	Ahmet Ergin	Özlem Tezol
Adnan Barutçu	Nurdan Evliyaoğlu	Ayşe Tolunay Oflu
Sevgi Başkan	Gülbin Gökçay	Seda Topçu
Birgül Bayoğlu	Tolga İnce	Merve Tosyalı
Perran Boran	Nalan Karabayır	Canan Türkyılmaz
Gökçe Celep	Gonca Keskindemirci	Serpil Uğur Baysal
Nilgün Çaylan	Feyza Koç	Betül Ulukol
Melda Çelik	Meda Kondolot	Elif Ünver Korgalı
Atilla Çiftçi	Bahar Kural	Sevtap Velipaşaoğlu
Nilgün Çöl	Burçin Nalbantoğlu	Siddika Songül Yalçın
Bahar Çuhacı Çakır	Ayşin Nalbantoğlu	Gonca Yılmaz
Nilgün Demirli Çaylan	Emel Örün	Pınar Yılmazbaş

*Soyisimlere göre sıranlanmıştır.

BİLDİRİ DEĞERLENDİRME HAKEMLERİ

Ayşe TOLUNAY OFLU
Bahar ÇUHACI ÇAKIR
Bahar KURAL
Elif ÜNVER KORGALI
Gonca KESKİNDEMİRCİ
Meda KONDOLOT
Melda ÇELİK

BİLDİRİ DEĞERLENDİRME JÜRİSİ

Ayşe TOLUNAY OFLU
Ganime AYAR
Atilla ÇİFTÇİ

SÖZEL BİLDİRİ BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ

BAŞLIK: ÇOCUKLUK ÇAĞI AŞILARINDA AŞI REDDİ-TEREDDÜDÜ NEDENLERİ

YAZARLAR: İREM ALTINIŞIK, EDA ÖZAYDIN, AYSUN KARA UZUN

SÖZEL BİLDİRİ İKİNCİLİK ÖDÜLÜ

BAŞLIK: ANNELERİN DİSFORİK SÜT İNME REFLEKSİ (D-MER) DURUMLARININ
ARAŞTIRILMASI

YAZARLAR: AYBÜKE KAÇIR, MİNE BAŞIBÜYÜK, ÖZLEM ÖÇAL, ÖVGÜ BÜKE,
DEMET DENİZ DOĞANCI, NALAN KARABAYIR

SÖZEL BİLDİRİ ÜÇÜNCÜLÜK ÖDÜLÜ

BAŞLIK: KANSER TEDAVİSİ SONRASI ÇOCUKLARIN AŞILANMA DURUMUNUN
VE AŞI ANTİKOR YANITLARININ RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ

YAZARLAR: NURETTİN SOLAK, ALPER ÖZCAN, EBRU YILMAZ, EKREM ÜNAL,
MUSA KARAKÜKCÜ, MEDA KONDOLOT

SEMPOZYUM PROGRAMI

22 KASIM 2023, ÇARŞAMBA

Emzirmenin Desteklenmesi Ve Relaktasyon Kursu- Online Kurs

Kurs Koordinatörü: Prof. Dr. Canan TÜRKYILMAZ

- 09:00 - 09:15 AÇILIŞ VE TANIŞMA
- 09:15 - 10:00 Ülkemizde emzirme sorunları nelerdir? Relaktasyon çözüm olabilir mi?
Prof. Dr. Canan TÜRKYILMAZ, Neonatolog
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi"
- 10:00 - 10:45 Dünya emzirmeyi nasıl destekliyor?
Güncel öneriler-WHO-AAP-ABM-TND
Prof. Dr. Şerife Suna OĞUZ, Neonatolog
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Bilkent Şehir Hastanesi"
- 10:45 - 11:00 KAHVE ARASI
- 11:00 - 11:45 Relaktasyon nasıl yapılır? Emzirme danışmanlığı ile nasıl bütünleştirilir?
Emzirme Danışmanı Hemşire
Nihal ÖZKAN
Gazi Hastanesi Relaktasyon Merkezi"
- 11:45 - 12:30 Neden formül mama başlanıyor? Doğru endikasyonlar nelerdir?
Prof. Dr. Nilgün ALTUNTAŞ, Neonatolog
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi , Ankara Bilkent Şehir Hastanesi"
- 12:00 - 13:00 YEMEK ARASI
- 13:30 - 14:15 Emziren kadında meme sorunları-Cerrah gözüyle
Prof. Dr. Murat AKIN, Genel Cerrahi Uzmanı
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi "
- 14:15 - 15:00 Meme sorunları –Emzirme danışmanı gözüyle
Nihal ÖZKAN - Canan TÜRKYILMAZ"
- 15:00 - 15:15 KAHVE ARASI
- 15:15 - 16:00 Besin alerjileri-GIS sorunları- emzirme ilişkisi:
Çocuk gastroenterolog gözüyle
Prof. Dr. Sinan SARI, Çocuk Gastroenterolog
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi "
- 16:00 - 16:45 Gerçek Olgularla Relaktasyon
Canan TÜRKYILMAZ
Şerife Suna OĞUZ
Nilgün ALTUNTAŞ
Nihal ÖZKAN"
- 16:45 - 17:00 KAPANIŞ, GERİ BİLDİRİMLER – DİLEK VE TEMENNİLER
Prof. Dr. Canan TÜRKYILMAZ , Prof. Dr. S. Songül Yalçın

23 KASIM 2023, PERŞEMBE

Ebeveyn-Çocuk Etkileşimi ve PİKOLO Gözlem Formu Kursu ONLINE KURS

Kurs Koordinatörü : S. Songül Yalçın

- 09:00 - 09:15 Açılış, Tanışma ve Beklentiler
- 09:15 - 09:35 Aile etkileşiminin çocuk sağlığı açısından önemi
Beril Aydın
Başkent Üniversitesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı"
- 09:35 - 10:35 PİKOLO Gözlem Formu maddeleri
Birgül Bayoğlu
Bayındır Hastanesi Pediatri Bölümü ÇG Ünitesi; Bilgi Üniversitesi ÇG Bölümü"
- 10:35 - 10:50 KAHVE ARASI
- 10:50 - 11:50 PİKOLO Gözlem Formu puanlama ve yorumlama
Birgül Bayoğlu
Bayındır Hastanesi Pediatri Bölümü ÇG Ünitesi; Bilgi Üniversitesi ÇG Bölümü
Fatma Elibol
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü"
- 11:50 - 12:10 Klinik çalışmalarda PİKOLO uygulamaları
Ganime Ayar
Ankara Bilkent Şehir Hastanesi "
- 12:10 - 12:30 Sorular ve Kapanış

23 KASIM 2023, PERŞEMBE

YENİDOĞAN KRİTİK KONJENİTAL KALP HASTALIĞI TARAMASI KURSU

1. BÖLÜM - ONLINE KURS

Kurs Koordinatörü : Prof. Dr. Dilek Dilli"

- 13:00 - 13.30 AÇILIŞ
Nilgün DEMİRLİ ÇAYLAN
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu"
- 13:30 - 14.00 Neonatal Kritik DKH: Genel Bakış
Prof Dr Dilek DİLLİ, Neonatolog
Ankara Etlik Şehir Hastanesi"
- 14.00 - 14.30 Kritik DKH: Kardiyak tanı ve tedavi yöntemleri
Prof Dr. İbrahim ECE, Pediatrik Kardiyolog
Ankara Şehir Hastanesi"
- 14.30 - 15.00 Neonatal DKH Cerrahisi; Kime? Ne Zaman? Nerede? Nasıl?
Prof Dr İrfan TAŞOĞLU, Kalp ve Damar Cerrahisi Uzm.
Lokman Hekim Üniversitesi"
- 15.00 - 15.30 KAHVE ARASI
- 15.30 - 16.00 DKH erken tanı araçları:Fetal EKO Nabız Oksimetre Taraması
Postnatal FM
Doç Dr. Nurdan DİNLEN FETTAH, Neonatolog
Ankara Etlik Şehir Hastanesi"
- 16.00 - 16.30 Nabız oksimetre taraması:
Kanıtı Dayalı veriler
Uz. Dr Seda AYDOĞAN, Neonatolog
Ankara Etlik Şehir Hastanesi"
- 16.30 - 17.00 Ülkemizde neonatal kritik DKH taraması:
Dünü, bugünü ve yarını
Uz Dr Nilgün DEMİRLİ ÇAYLAN
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu"
- 17.00 - 18.00 Grup Tartışması ve Kapanış
Moderatör: Prof Dr Dilek DİLLİ, Uz Dr Nilgün DEMİRLİ ÇAYLAN"

24 KASIM 2023, CUMA

- 09:00 - 09:20 **AÇILIŞ**
Gülbin Gökçay Sosyal Pediatri Yönetim Kurulu Başkanı
S. Songül Yalçın, Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı
Elif N.Özmert, Hacettepe Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü
Gülbin Gökçay - Cumhuriyetimizin 100.Yılında Sosyal Pediatri"
- 09:20 - 10:30 **OTURUM I: ÇOCUK BAKIMINDA SIK KARŞILAŞILAN SORUNLAR**
Oturum Başkanları: Sevgi Başkan, Aysu Duyan Çamurdan"
- 09:20 - 09:40 Beslenme Sorunlarına Yaklaşım
Emel Örün
- 09:40 - 10:00 Sık Karşılaşılan Uyku Sorunları ve Yönetimi
Perran Boran
- 10:00 - 10:20 İki Yaş Sendromuna Olumlu Ebeveynlik Yaklaşımı
Figen Şahin Dağlı
- 10:20 - 10:30 Tartışma
- 10:30 - 10:50 **KAHVE ARASI**
- 10:50 - 11:30 **OTURUM II: ÇOCUK BAKIMINDA GÖZDEN KAÇANLAR**
Oturum Başkanları: Elif N. Özmert, Betül Ulukol"
- 10:50 - 11:10 Çocuk Güvenliği
Özlem Bağ
- 11:10 - 11:30 Ekran Kullanımı ve Çocuk
Ayşe Tolunay Oflu
- 11:30 - 12:00 **UYDU SEMPOZYUMU**
Pnömonokok Epidemiyolojisinde dün bugün gelecek-KPA13 Dünya Deneyimi
Meltem Dinleyici"
- 12:00 - 13:00 **ÖĞLE YEMEĞİ**
- 13:00 - 13:30 **UYDU SEMPOZYUMU**
Meningokok Hastalıklarına Karşı Nimenrix ile Infant Dönemde Koruma
Feyza Koç
- 13:30 - 14:50 **OTURUM III: ANNE SÜTÜ**
Oturum Başkanları: Gülbin Gökçay, Meda Kondolot"
- 13:30 - 13:50 Anne Sütünün Mucizevi Özellikleri
Meltem Dinleyici
- 13:50 - 14:10 Emzirme Sorunları
Nalan Karabayır
- 14:10 - 14:30 Mama Kodu
Bahar Kural
- 14:30 - 14:50 Emzirme Döneminde Akılcı İlaç Kullanımı
Melda Çelik

- 14:50 - 15:10 KAHVE ARASI
- 15:10 - 17:45 OTURUM IV: ÇOCUK SAĞLIĞINDA DESTEK ÜRÜNLERİNİN YERİ: GÜNCEL LİTERATÜRLÜ GEREKLİLİKLER VE SORUNLAR
Oturum Başkanları: Serpil Uğur Baysal, Burçin Nalbantoğlu"
- 15:10 - 15:25 Vitaminler-Mineraller
Pınar Yılmazbaş
- 15:25 - 15:40 Probiyotikler - Prebiyotikler
Bahar Çuhacı Çakır
- 15:40 - 15:55 Diğer Destekler (Bitkisel Ekstreler, Arı Ürünleri, Balık Yağı)
Öykü Özbörü Aşkan
- 15:55 - 16:10 Peki ya anne? Gebelik ve Emzirme Döneminde Besin Destekleri
Elif Ünver Korgalı
- 16:10 - 16:25 Tartışma
- 16:30 - 17:45 Sözlü Sunumlar (YÜZ YÜZE)
Oturum Başkanları: Gökçe Celep, Beril Aydın, Ganime Ayar
- 16:30 - 17:45 Online Sözlü Sunumlar (ÇEVİRİM İÇİ)
Oturum Başkanları: Nilgün Çaylan, Gonca Keskindemirci"

25 KASIM 2023, CUMARTESİ

- 07:30 - 09:00 Sözlü Sunumlar (YÜZ YÜZE)
Oturum Başkanları: Ayşe Tolunay Oflu, Atilla Çiftçi, Pınar Yılmazbaş"
- 09:00 - 10:10 KONFERANS: Prof. Dr. Kadriye Yurdakök'ü Anma
Oturum Başkanları: S. Songül Yalçın
- 09:00 - 09:20 Ananenin çocuk bakımındaki rolü
Murat Yurdakök
- 09:20 - 10:00 Kadriye Yurdakök'ün Hayatından Kesitler
Uluslararası Çocuk Merkezi (Defne Ağaoğlu, Tomris Türmen), Arzu Köseli,
Aysun Bideci, Ayşegül Öktem, Ayşegül Tokatlı, Başak Tezel, Dilek
Haznedaroğlu, Ergül Tunçbilek, Güzide Turanlı, Handan Topçuoğlu, Rıfat
Köse, Selda Hızal, Sema Özbaş, Şencan Özme, Tezer Kutluk, Uğur Özçelik,
Melda Çelik"
- 10:00 - 10:20 Anılar
Katılımcılar
- 10:20 - 10:30 KAHVE ARASI
- 10:30 - 11:40 OTURUM V: ÇEVRE VE ÇOCUK SAĞLIĞI
Oturum Başkanları: Nilgün Çöl, Filiz Şimşek Orhon "
- 10:30 - 10:50 İklim ve Çocuk Sağlığı
Meda Kondolot
- 10:50 - 11:10 Endokrin Bozucu Kimyasallar ve Korunma
Tolga İnce
- 11:10 - 11:30 Nörolojik Hastalıklar ve Çevresel Kirleticiler
Özlem Tezol
- 11:30 - 11:50 Tartışma
- 11:50 - 12:20 UYDU SEMPOZYUMU
Türkiye'de Meningokok B'ye Karşı Erken Korumanın Önemi
Seda Topçu
- 12:20 - 13:10 ÖĞLE YEMEĞİ
- 13:10 - 13:40 UYDU SEMPOZYUMU
1 Menquadfi 1 Hayat: Türkiye'de Meningokok Aşılmasında Yenilikler
Özlem Yörük
- 13:40 - 14:40 OTURUM VI: OLAĞANÜSTÜ KOŞULLARDA BULAŞICI HASTALIKLAR
Oturum Başkanları: Emel Gür, Feyza Koç
- 13:40 - 14:00 Değişen Epidemiyoloji
Ahmet Ergin
- 14:00 - 14:20 Korunma: Aşı Uygulamaları
Sevtap Velipaşaoğlu
- 14:20 - 14:40 Gebelik Dönemi Aşılması
Ayşin Nalbantoğlu
- 14:40 - 14:50 KAHVE ARASI

- 14:50 - 16:50 OTURUM VII: DEPREM ve GÖÇ
Oturum Başkanları: Nurdan Evliyaoğlu, Gonca Yılmaz
- 14:50 - 15:20 Çocuk Sağlığı Tehditleri ve Sahadan İzlenimler
Adnan Barutçu, Habip Almış
- 15:20 - 15:40 Hastanede Yatan Depremzede Çocuklarda Multidisipliner Yaklaşım
Merve Tosyalı
- 15:40 - 16:00 Olağanüstü Durumlarda Emzirmenin Desteklenmesi
Meryem Erat Nergiz
- 16:00 - 16:20 Sosyal Pediatri Derneği Çıkarımları ve Önerileri, Çocuk Hakları Temelli
Değerlendirme
Gonca Keskindemirci
- 16:20 - 16:40 Tartışma
- 16:40 - 17:00 KAPANIŞ ve ÖNERİLER

25 KASIM 2023, CUMARTESİ

YENİDOĞAN KRİTİK KONJENİTAL KALP HASTALIĞI TARAMASI KURSU

2. BÖLÜM - (Yüz - Yüze)

Kurs Koordinatörü : Prof. Dr. Dilek Dilli

17:00 - 17.25

AÇILIŞ

Prof Dr Dilek DİLLİ, Neonatolog

Ankara Etlik Şehir Hastanesi

17:25 - 17:50

Kritik

DKH: Kardiyak kateterizasyon

Olgu Örnekleri (VİDEO GÖSTERİMİ)

Tanısal Girişimsel

Prof Dr İbrahim ECE, Pediatrik Kardiyolog

Ankara Şehir Hastanesi

17.50 - 18.15

Kritik DKH: Kardiyak Cerrahi

Olgu Örnekleri: (VİDEO GÖSTERİMİ)

Prof Dr İrfan TAŞOĞLU

Kalp ve Damar Cerrahisi uzm. Lokman Hekim Üniversitesi

18.15 - 19.05

Nabız oksimetre testi :

Olgu senaryoları

(VİDEO GÖSTERİMİ+UYGULAMA)

Uz Dr Seda AYDOĞAN, Neonatolog

Ankara Etlik Şehir Hastanesi

19:05 - 19:10

KAPANIŞ

Moderatör: Prof Dr Dilek DİLLİ, Uz Dr Nilgün Demirli ÇAYLAN"

BİLDİRİ PROGRAMI

24 KASIM 2023, CUMA / 16:30 – 18:15 - SÖZLÜ BİLDİRİLER

SS – 01 / SS – 15

Oturum Başkanları: *Gökçe Celep, Beril Aydın, Ganime Ayar*

SS – 01 / EMZİRME DESTEK MERKEZİ UYGULAMALARININ EMZİREN ANNELERİN POSTPARTUM DEPRESYON DURUMUNA ETKİSİ

Melda ÇELİK, Figen ÖNAL, Elmas HASBAY, Sıddıka Songül YALÇIN,

SS – 02 / İLK ALTI AYDA ANNE SÜTÜ YERİNE KEÇİ SÜTÜ İLE BESLENEN ÇOCUKTA GELİŞEN ANEMİ

Fatma Damla KURT, Özlem KEMER AYCAN,

SS – 3 / COVID-19 PANDEMİSİNDE SONA YAKLAŞIRKEN PANDEMİNİN SESSİZ ETKİLERİ; ÇOCUK HASTALARDA EBEVEYN BAĞLANMASI

Selin KUZUCU, Nazmi Mutlu KARAKAŞ,

SS – 04 / ANNE SÜTÜ ALIM SÜRESİ VE KESİLME ZAMANINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Burçin NALBANTOĞLU, Gözde YILDIRIM ÇELİK, Ayşin NALBANTOĞLU,

SS – 05 / ÇOCUKLUK ÇAĞI AŞILARINDA AŞI REDDİ-TEREDDÜDÜ NEDENLERİ

İrem ALTINIŞIK, Eda ÖZAYDIN, Aysun KARA UZUN,

SS – 06 / İNFANTİL KOLİK VE POSTPARTUM DEPRESYON: ANNELERİN PSİKOLOJİK İYİLİK HALİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Ayşin NALBANTOĞLU, Burçin NALBANTOĞLU, Mustafa Törehan ASLAN,

SS – 07 / RADYOLOJİK GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMLERİ VE EMZİRME : İKİ OLGU NEDENİYLE LİTERATÜR GÖZDEN GEÇİRME

Şeyma KARATEKİN

SS – 08 / ANNE VE BABALARIN OYUN VE OYUNCAK SEÇİMİ KONUSUNDA BİLGİ VE FARKINDALIK DÜZEYLERİ

Ayşin NALBANTOĞLU, Gülnara ABBASOVA MAMMADOVA, Burçin NALBANTOĞLU,

SS – 09 / KAHRAMANMARAŞ DEPREMİNDE DEPREM BÖLGESİ DIŞINDA ÇALIŞAN ÇOCUK HEKİMLERİNİN SEVK EDİLEN DEPREMZEDE ÇOCUK HASTALARA YAKLAŞIMI

Emel ÖRÜN, Ferit KULALI, İbrahim YALÇINKAYA, Nilden TUYGUN,

SS – 10 / SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN PRİMER İMMUN YETMEZLİK HASTALIĞI OLAN ÇOCUKLARDA BAĞIŞIKLAMAYA YÖNELİK TUTUMLARI VE BAĞIŞIKLAMA ÇALIŞMA GRUBU UZLAŞI TABLOSU

Meltem DİNLEYİCİ, Gonca KESKİNDEMİRCİ, Emel GÜR, Sevtap VELİPAŞAOĞLU, Filiz ORHON, Feyza KOÇ, Ahmet ERGİN,

SS – 11 / HER ÇOCUK SAĞLIĞI İZLEMİ EBEVEYN BİLGİLENDİRİLMESİ İÇİN YENİ BİR FIRSAT

Elanur YOLAL KARİMOV, Asuman GEDİKBAŞI, Alev BAKIR KAYI, Öykü ÖZBÖRÜ AŞKAN, Gonca KESKİNDEMİRCİ, Gülbin GÖKÇAY,

SS – 12 / KANSER TEDAVİSİ SONRASI ÇOCUKLARIN AŞILANMA DURUMUNUN VE AŞI ANTİKOR YANITLARININ RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ

Nurettin SOLAK, Alper ÖZCAN, Ebru YILMAZ, Ekrem ÜNAL, Musa KARAKÜKCÜ, Meda KONDOLOT,

SS – 13 / COVID-19 PANDEMİSİ SIRASINDA ÇOCUKLARDA SARKOPENİK OBEZİTE GELİŞİMİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Bahar ÖZTELCAN GÜNDÜZ, Aysu DUYAN ÇAMURDAN, Mücahit YILDIZ, Emine Nüket ÜNSAL,

SS – 14 / AFET BÖLGESİ ONLINE ANNE DESTEK GRUBU ÇALIŞMALARI

Mine BAŞIBÜYÜK, Nalan KARABAYIR, Aybüke KACIR, Övgü BÜKE, Demet Deniz BİLGİN, Özlem ÖCAL, Sosyal Pediatri AFET GRUBU,

SS – 15 / ÇOCUK KORUMA SİSTEMİ'NDE ÇALIŞAN BAKIM ELEMANLARININ GELİŞTİREN BAKIM İÇERİĞİNE DAİR YETKİNLİK ALGISI VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Ayşe Yalçın ESEN, Damla MUTLU, Öykü Özbörü AŞKAN, Kevser Tozduman YARALI,

SS – 01 / EMZİRME DESTEK MERKEZİ UYGULAMALARININ EMZİREN ANNELERİN POSTPARTUM DEPRESYON DURUMUNA ETKİSİ

Melda ÇELİK, Figen ÖNAL, Elmas HASBAY, Sıddıka Songül YALÇIN

Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Giriş ve Amaç

Ebeveynliğe geçiş, mutluluk vericidir, ancak getirdiği önemli değişiklikler ve sorumluluklar nedeniyle ebeveynlerin depresif bozukluklara karşı duyarlılığını artırabilecek önemli bir dönüm noktasıdır. Maternal postpartum depresyon (PPD), doğumdan sonra sık görülen bir sorundur. Erken dönemde emzirme sorunları PPD ile ilişkili olabildiği gibi, PPD kendisi de emzirme sorunlarına neden olabilir. Bu çalışmada Emzirme Destek Merkezi'ne başvuran Edinburgh Postpartum Depresyon Ölçeği (EPDÖ) uygulanan annelerde patolojik EPDÖ skoru saptanmasının anne-bebeğin demografik özellikleriyle ilişkisi ve emzirme danışmanlığı sonrasındaki değişimi inceledik.

Gereç ve Yöntem

Hacettepe Üniversitesi Emzirme Destek Merkezi'ne Mart-Eylül 2023 tarihlerinde başvuran 0-3 aylık bebeklerin anneleri çalışmaya alındı. Annelere başvuruda demografik özellikleriyle ilgili anket ve EPDÖ uygulandı. Emzirme danışmanlığı verildikten 14 gün sonra ikinci EPDÖ ve patolojik olanlara tekrar danışmanlık verildikten 14 gün sonra üçüncü EPDÖ uygulandı. 13 puan ve üzeri patolojik kabul edildi. EPDÖ normal olan annelere ihtiyaçlarına göre danışmanlık verildi. Anne-bebek özellikleriyle, patolojik EPDÖ yüzdeleriyle ilişkisi ki-kare ile incelendi.

Bulgular

Başvuruda EPDÖ uygulanan 234 annenin 56'sının (%23.9) EPDÖ skoru patolojik düzeydeydi. Annelerin %45.3'ü 30 yaşın altındaydı, %79.1'inin ilk gebeliği idi. Annenin üniversite mezunu olması, geçmişteki depresyon öyküsü ve prematüritenin patolojik EPDÖ skorlarıyla anlamlı şekilde ilişkili olduğu bulundu (sırasıyla $p=0.039$, $p<0.001$ ve $p=0.027$) (Tablo 1). İlk başvuruda danışmanlık öncesi uygulanan EPDÖ'nün patolojik sonuçlandığı 56 anneden tekrar başvuran 42'sine annenin sorununa yönelik emzirme danışmanlığı verildikten 14 gün sonra ikinci EPDÖ uygulandı ve 17'si yine patolojik, 25'i (%44.6) normaldi. İkinci EPDÖ patolojik olup tekrar emzirme danışmanlığı verilen 17 anneden ulaşılabilen 15'ine üçüncü kez EPDÖ uygulandığında 11'i (%73.3) normal, 4'ü halen patolojikti. Bu 4 anne yardım almaları için Psikiyatri polikliniğine yönlendirildi. İlk başvurusunda EPDÖ normal olan 178 anneye emzirme danışmanlığı verildikten 14 gün sonra ikinci EPDÖ'nün değerlendirmesinde 4'ü patolojik bulundu. Bu 4 anneden 3'üne tekrar emzirme danışmanlığı verildi, 14 gün sonraki üçüncü EPDÖ sonuçları normaldi (Şekil 1).

Sonuç

Çalışmamızda, annenin yüksek eğitim düzeyi, depresyon öyküsü ve bebeğin prematüritesi PPD ile ilişkili bulunmuştur. Emzirme sorunlarıyla başvuran annelerin postpartum depresyon açısından taranması ve danışmanlık verildikten sonra takibi gereklidir. Çalışmamızda soruna özgü emzirme danışmanlığı verilen annelerde PPD'nin büyük oranda düzeldiği gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: anne, emzirme, danışmanlık, postpartum depresyon

SS – 02 / İLK ALTI AYDA ANNE SÜTÜ YERİNE KEÇİ SÜTÜ İLE BESLENEN ÇOCUKTA GELİŞEN ANEMİ

Özlem KEMER AYCAN, Fatma Damla KURT

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ, BALIKESİR, Türkiye

Anemi, kandaki hemoglobin (HGB) konsantrasyonunun veya kırmızı kan hücresi (RBC) kütesinin azalması olarak tanımlanır. Hemoglobin tam kanın 100 mL'si (dL) başına gram olarak ifade edilen, RBC pigmenti HGB konsantrasyonunun bir ölçüsüdür. HGB ve HCT için referans aralıkları yaşa ve cinsiyete göre değişir. Anemiyi tanımlama eşiği, sağlıklı bireylerden alınan referans verilerine göre yaş ve cinsiyete göre 2,5 persentilde veya altında HGB veya HCT'dir. (6 ay-2 yaşa kadar HGB Alt/üst sınırı:11,0/13,5)(1).

Günümüzde keçi sütünün popülerliği bazı sebeplerden dolayı artmaktadır. Bunlardan biri "fakirlerin süt veren ineği" denmesine neden olan keçi sütü ve etinin ev içi tüketim için kullanılmasıdır. Diğer bir sebep ise günümüzde yaygınlaşan, bebek sağlık sorunu olan inek sütü protein alerjisi nedeniyle keçi sütünden elde edilmiş formül mama, peynir ve yoğurda olan ilginin artışıdır. Süt, genel anlamda memeli hayvanların yavru olmalarından sonra meme bezlerinde oluşturdukları biyolojik sıvıdır. Sütün bileşimi, yenidoğan yavruların beslenmesi ve bağışıklık sisteminin korunmasını sağlayacak nitelikte besin bileşimini içermektedir. İçeriğindeki karbohidrat, yağ ve protein oranları türe özel olarak, yavrunun beslenme gereksinimini karşılamak üzere düzenlenmiştir. Dolayısıyla her canlının sütü kendisine ve bebeğine özeldir. Bu nedenle de anne sütü, yavrusu için benzersiz bir besindir. İnsan sütü değişmez bir vücut sıvısı değil, süt bezlerinin değişen bileşimi olan bir salgıdır. Yenidoğan bebeğin optimum büyümesi ve gelişimi için gerekli olan tüm sıvı, enerji ve besin öğelerini içeren, biyoyararlılığı yüksek, sindirimi kolay doğal bir besindir. Sadece anne ve bebek için değil aynı zamanda sosyoekonomik açıdan da toplumsal yararları göz ardı edilmemelidir. İnsan sütü karbohidrat, protein, yağ, vitaminler, mineraller, sindirim enzimleri ve hormonlar içerir. Bunlara ek olarak makrofajlar, kök hücreler ve sayısız başka biyoaktif moleküller açısından zengindir. İnsan sütü, inek sütü ve keçi sütü benzer bir su yüzdesi içerirken karbohidrat, protein, yağ, vitaminler ve minerallerin miktarları oldukça farklıdır. İnek sütü ve keçi sütünün yüksek protein, sodyum, potasyum, fosfor ve klorür içeriği inek sütünün renal solüt yükünün yüksek olmasına sebep olur (2). Bu durum olgunlaşmamış böbreklerin zorlanması ve vücuttan suyun çekilerek dehidratasyon riskine sebep olmaktadır. İnek sütünün böbrek solüt yükü insan sütünün 3 katı kadardır.

İnsan sütü D vitamini haricinde bebeğin büyüme ve gelişimi için gerekli tüm vitamin ve mineralleri içerir. Sadece emzirilen bebeklere D vitamini takviyesi ya da güneşe maruziyet gereklidir. İnsan sütüne göre inek ve keçi sütlerinin sodyum ve potasyum içerikleri de daha yüksektir. İnek sütü ve keçi sütünün kalsiyum içeriği ise insan sütünün yaklaşık 4 katı kadardır (3). Fosfor içerikleri de insan sütüne göre daha yüksek miktardadır. Bu miktar bebeğin immatür böbrekleri için solut yük oluşturmaktadır. İnsan sütü daha az kalsiyum içerse de inek sütüne göre emilimi daha fazladır. İnsan sütü ile karşılaştırıldığında inek ve keçi sütleri daha düşük miktarda demir ve bakır içerir (4). Eritrosit sentezi için bu elementler gerektiğinden inek sütü ve keçi sütü tüketimi bebeklerde anemiye sebep (5) olabilir. Bununla birlikte insan sütündeki demir daha yüksek oranda emilmektedir. Ayrıca inek sütü proteinine karşı alerjik reaksiyon bebeklerde sık görülür. İnek sütüne alerjik yanıt olarak intestinal kanama bebeklik döneminde görülen rektal kanamanın en sık nedenidir. Bu durum aynı zamanda demir eksikliği anemisine de sebep olmaktadır. Ayrıca insan sütüne göre diğer sütlerde C, D ve A vitaminleri de daha düşüktür. OLGU:1 haftadır devam eden huzursuzluk, özellikle akşamları olan ateş yüksekliği şikayeti ile pediatri polikliniğine başvuran 7 aylık erkek hastanın poliklinik değerlendirilmesinde alınan tetkiklerde, WBC : 20,5(6-13,5), HGB : 6,5 (10,1-12,5), HCT : 22,6(30,8-37,8), Demir : 12 (40-100), MCV : 51,0(69,5-81,7) UIBC (Demir Bağlama Kapasitesi, Doymamış) : 437(155-300) Ferritin : 6,3(23,9-336,2) Vitamin B12 : 238(180-914) 25-OH Vitamin D : 14,4(30-70),folat 8,9(5-30) ve ateş yüksekliği saptanması üzerine, anemi ve ateş yüksekliği kliniği ile ileri tetkik ve tedavi amacı ile hastanın yatışı yapıldı. Hastanın özgeçmişinde; miadında C/S ile 2300gr olarak doğmuş, sonrasında hastane yatış öyküsü olmamış. Aşıları tam. Nörolojik gelişimi ayına uygun Doğumdan sonra başlanan D vitamini düzenli kullandığı (400IU), demir tedavisine 5. Ayda 1 mg/kg olarak başladığı, 2 aya kadar anne sütü ve formula ile beslenmiş, anne sütü 2. Ayda kesilmesi üzerine, 2. Aydan sonra sadece keçi sütü ile beslenmesine devam edilmiş. Soygeçmişinde Anne-baba arasında akrabalık yok, ailede bilinen hastalık yok. Kardeş öyküsü yok. Hasta başvurusunda genel olarak huzursuz görünümde, ciltte solukluk ve hafif hipotonisi saptandı. Sistem muayenelerinde patoloji saptanmadı. Vücut ölçümleri Kilo: 6.340 kg (SDS: -2.18; Persentil: 1.46) Boy: 61 cm (SDS: -2.97; Persentil: 0.15) Baş çevresi: 43 cm (SDS: -0.78; Persentil:21.73) Hastanın yatışında monitörize yetmezlik takibi yapıldı, yetmezlik bulguları saptanmadı. Hastanın yapılan periferik yaymasında

eritrosit morfolojisi normal olarak değerlendirildi, hipokrom, mikrositer anemi ile uyumlu, %64 lenfosit, %34 nötrofil ve %2 monosit saptandı, hemoliz bulgularına rastlanmadı. Akut faz reaktanları negatif tespit edildi. Anemisi ve lökositozu olan hastaya etiyolojiye yönelik Tüm Abdomen USG istendi, normal olarak raporlandı. İzlemede ateşi olmadı. TORCH serolojisi alındı, negatif saptandı. Hemoliz açısından haptoglobulin gönderildi, normal sonuçlandı. Yanaklarında hiperemik lezyonları olup cilt kuruluğu olan hastanın inek sütü protein alerjisi açısından deri prick testi yapıldı. Normal saptandı. Hastaya 6 mg/kg elementer demir tedavisi başlandı, hematoloji kontrolünde hmg:8,5 HTC:30.0 MCV:59,6 MCHC:28,3 RBC:5,03 WBC:15,050 PLT:576000 Folat:7,5 Ferritin:13,35 VİtB12:957 olarak sonuçlanmış.

SONUÇ:Biz bu olgu ile gelişmekte olan ülkelerde demir profilaksisinde yaşanan aksaklıkların, ailelerin anne sütü ya da formül mama yerine bebek beslenmesinde diğer hayvan sütlerinin kullanımının neden olabileceği ağır anemi kliniği ile karşılaşılabilirliğini ve bu durumlara yönelik pediatri uzmanlarının anamnezi derinleştirmelerinin önemini vurgulamak istedik. Günümüzde popülerliği giderek keçi sütünün yanlış kullanımının geri dönüşümsüz hasarlara yol açabileceği konusunda aileler uyarılmalıdır.

Kaynakçalar

- 1) Cembrowski GS, Chan J, Cheng C. NHANES 1999-2000 data used to create comprehensive health-associated race-, sex- and age-stratified pediatric reference intervals for the Coulter MAXM. Laboratory Hematol 2004; 10:245.
- 2) Mirzaei H, Sharafati Chaleshtori R. Role of fermented goat milk as a nutritional product to improve anemia. J Food Biochem. 2022 Jun;46(6):e13969. doi: 10.1111/jfbc.13969. Epub 2021 Oct 17. PMID: 34658048.
- 3) Altun, D., & Sarıcı, S. (2017). Keçi sütü: bebek beslenmesinde ilk tercih mi olmalı. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi, 60, 22-33.
- 4) Ezgi TELLİ, A., & Doğruer, Y. (2014). Keçi sütünde biyoaktif bileşenler. Animal Health Production and Hygiene, 3(1), 264-271.
- 5) Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Yenidoğan Dergisi Anne Sütü Kursu Sayfa. 324 324

Anahtar Kelimeler: keçi sütü, bebek beslenmesi, anemi

SS – 03 / COVID-19 PANDEMİSİNDE SONA YAKLAŞIRKEN PANDEMİNİN SESSİZ ETKİLERİ; ÇOCUK HASTALARDA EBEVEYN BAĞLANMASI

Selin KUZUCU, Nazmi Mutlu KARAKAŞ

Gazi Üniversitesi Hastanesi, Ankara, Türkiye

Covid-19 pandemisi global olarak endişe verici bir durum olmuştur ve enfeksiyon bulaşını azaltmak için izolasyon önlemleri uygulanmıştır. Bu durum çoğu insanda olduğu gibi çocuklarda da psikolojik sağlığı olumsuz yönde etkilediği düşünülmektedir. Yetişkinlerden farklı olarak zorlu durumları yönetebilecek psikolojik olgunluğa ulaşamamıştır. Stres yaratan durumlara maruz kalma bilişsel fiziksel yorgunluğa yol açarak ebeveyn-çocuk ilişkisi üzerinde baskı oluşturabilir. Güvenli olmayan ebeveyn bağlanması düşük benlik algısı, stresle başa çıkamama, gibi durumlarla ilişkili olup uzun vadeli sonuçları içermektedir. Bu çalışmada Covid-19 pandemisinin çocuklarda ebeveyn bağlanması üzerindeki etkilerini değerlendirmek amaçlanmıştır.

Yöntem:

Gazi Üniversitesi Hastanesi Genel Pediatri Polikliniği'ne 1-20 nisa 2023 tarihleri arasında başvuran çocuklarda kesitsel çalışma olarak yapılması planlandı. Bu çocuklarda Covid-19 enfeksiyonu geçirme öyküleri sorgulandı. Covid-19 enfeksiyonu geçiren v geçirmeyen gruplar arasında ebeveyn bağlanma durumuna yönelik anne ve baba için ayrı ayrı olmak üzere Kern's Bağlanma Anketi uygulandı.

Sonuçlar:

Çalışmamızda 9-12 yaş aralığında 716 hasta değerlendirildi. Hasalar Covid-19 enfeksiyonu geçiren (n=253) ve geçirmeyen (n=463) olmak üzere iki grupta değerlendirildi. Covid-19 geçiren (n=253) hastaların Kern's anket puanı anneler için 46,3, babalar için 43,9 idi. Covid-19 geçirmeyen (n=463) hastaların Kern's anket puanı anneler için 4,9, babalar için 48 idi. Covid-19 geçiren hastalarda annelere ve babalara bağlanma puanı daa düşük olup kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlıydı (p=0,04, p=0,00 sırası ile).

Tartışma:

Covid-19 pandemisinde sona yaklaşırken, uzun vadeli biyopsikososyal sonuçlarını görmekteyiz. Artan stres düzeyi ve olumsuz deneyimler çocuk gelişimi için potansiyel riskler oluşturur. Bu toksik stres varlığı beyin gelişimi, bilişsel, zihinsel ve fiziksel fonksiyonlarda bozulmaya yol açmaktadır. Bağlanma biçimi erken bebeklik döneminde başlıyor olsa da bu süreç devam etmekte olup ergenlik döneminde farklı güven temelli bağlanmaların oluşturabilmektedir. Bu çalışmada pandemi öncesi bağlanma durumlarını değerlendiremesek de, Covid 19 enfeksiyon geçirmiş olan ergenlerin ebeveynlerine olan bağlanması üzerindeki olumsuz etkileri olduğunu göstermiştir. Pandemi sonrası süreçlerde ergenlerin davranışsal ve psikolojik izlemlerinin önemli olduğu göz önünde tutulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Bağlanma, Pandemi, Adölesan

SS – 04 / ANNE SÜTÜ ALIM SÜRESİ VE KESİLME ZAMANINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Burçin NALBANTOĞLU, Gözde YILDIRIM ÇELİK, Ayşin NALBANTOĞLU

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ, Türkiye

Giriş ve Amaç: Anne sütü ve emzirme; sağlıklı büyüme ve gelişme, dengeli ve yeterli beslenme, psikososyal gelişim ve ekonomik boyut açısından çok önemlidir. Bizde bu çalışmamızda, Tekirdağ ilinde ikamet eden 5 yaş ve altı çocuk sahibi olan annelerin çocuklarındaki anne sütü alım süresi ve kesilme zamanında etkili olan sosyodemografik faktörlerin belirlenmesini, anne sütü ile beslenme sürecinde yaşanacak sorunların önceden tespit edilmesini ve alınması gereken önlemlere katkıda bulunmayı amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Araştırmamız 5 yaş ve altı çocukların anneleri veya bakım verenleriyle yüz yüze anket yöntemiyle uygulanan kesitsel tipte bir çalışmadır. Bu çalışma Ekim 2021 – Aralık 2021 tarihleri arasında Sağlıklı Çocuk İzlem Polikliniğimize başvuran 5 yaş ve altı 400 çocuk üzerinde yürütüldü.

Bulgular: Sezaryen ile doğum, erken doğum ve düşük doğum ağırlığı, ilk 6 ay sadece anne sütü ile beslenme ve toplam anne sütü alma sürelerini olumsuz etkilemektedir. Annenin doğum öncesi emzirme eğitimi almış olması çocuklarını daha uzun süre emzirmelerini sağlamaktadır. Annenin çalışıyor olması, eğitim durumu ve anne sütü hakkındaki bilgi seviyesinin yüksek olmasının, çocuklarını ilk 6 ay sadece anne sütü ile besleme ve toplam emzirme sürelerini arttırdığı saptanmıştır. Diğer çocuğunu emziren annelerin sonraki çocuklarını daha uzun süre sadece anne sütü ile besledikleri; annenin kronik bir hastalığa sahip olmasının ise sadece anne sütü ile beslenme süresine etki etmezken toplam anne sütü alma süresini kısalttığı saptanmıştır. Annenin sigara kullanıyor olması ve doğum sonrası duyu durum bozukluğu yaşaması ise emzirme süresi ile ilişkisiz bulunmuştur. Babanın eğitim durumu ve hane halkının toplam gelirinin yüksek olması da çocukların ilk 6 ay sadece anne sütü alma ve toplam anne sütü alma süresine olumlu etki etmektedir.

Sonuç: Çocukların anne sütü ile beslenmesi arttırmak için annelere doğum öncesinden başlayarak gerekli eğitim ve desteğin verilmesi çok önemlidir. Eğitim ve destek alan, sosyoekonomik durumu yüksek olan annelerin anne sütü ile beslenme konusunda daha istekli olduğu ve daha uzun süreler anne sütü verdiği gözlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Emzirme, Anne sütü, Emzirme eğitimi

SS – 05 / ÇOCUKLUK ÇAĞI AŞILARINDA AŞI REDDİ-TEREDDÜDÜ NEDENLERİ

İrem ALTINIŞIK, Eda ÖZAYDIN, Aysun KARA UZUN

Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Ankara, Türkiye

Amaç: Aşı toplumların hastalıklardan korunmasında maliyet açısından en etkin yöntemdir. Aşı reddi sadece bireysel değil toplum sağlığını da tehlikeye atan önemli bir halk sağlığı sorunudur. Çalışmanın amacı; dünya genelinde ve ülkemizde giderek artan aşı reddinin sebeplerini araştırmak, aşılarla ilgili ebeveynlerin bilgi ve tutumlarını incelemek, elde edilecek verilerin ışığında çözüm önerileri üretebilmektir.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Çocuk Hastanesi'nde aşı reddi/tereddüdü tespit edilen hastalar ile tüm aşılarını yaptıran hastaların ebeveynlerine 47 soruluk anket uygulandı. Ebeveynlerin 65'i aşı reddi/tereddüdü, 66'sı kontrol grubunu oluşturdu. Ebeveynlerin sosyodemografik özellikleri, çocukluk çağı bakımlarıyla ilgili tutumları, aşı konusunda bilgi ve inanışları, aşı reddi nedenleri, bilgi kaynakları, hastalıktan korunma yöntemleri değerlendirildi. İstatistiksel analizler IBM SPSS Statistics 28 paket programı kullanılarak yapıldı.

Bulgular: Gruplar arasında cinsiyet, doğum haftası, doğum kilosu, doğum şekli ve ailedeki çocuk sayısı ile yapılan karşılaştırmalarda anlamlı farklılık saptanmadı. Aşırıyı reddeden grupta aylık ortalama gelir ve anne eğitim düzeyi anlamlı düzeyde yüksek saptandı. Gruplar arasında D-vitamini desteği kullanımı, işitme, görme taramalarını yaptırmak ve sağlam çocuk izlemi kontrollerine düzenli götürmek açısından anlamlı farklılık gözlenmedi. Ancak aşırıyı reddeden grupta bebeklikte demir profilaksisi kullananların oranı daha düşüktü. Aşırıyı reddeden grupta çocukluk çağı aşılanmasını gerekli, güvenli ve koruyucu görenlerin oranı aşırıyı reddetmeyen gruptan anlamlı olarak daha düşüktü. Aşılarının kısırlık, otizm yapabileceğine inananların oranı anlamlı olarak daha yüksekti. Aşı reddini aşıları gerekli görmemenin 15,9 kat, içindeki maddelerin çocuğuna zarar verebileceğini düşünmenin 25,7 kat, ilaç firmalarının menfaatine olduğunu düşünmenin ise 5 kat artırdığı gözlemlendi. Ebeveynlerin aşı reddi/tereddüdü için bilgi kaynağı olarak en fazla sosyal medya kullandıkları görüldü.

Sonuç: Aşı reddi günümüzde ciddi boyutlara ulaşmıştır. Araştırmamızda tüm gruplarda önemli düzeyde aşı ile ilgili bilgi eksiklikleri ve yanlış bilgilendirmeler görüldü. Ebeveynlerin aşılarının etkinliği, olası yan etkileri ve yararlarına ilişkin yeterince bilgilendirilmesi bilinçli bir seçim yapmalarını sağlayabilir. Aşı tereddüdü ile bilimsel gerçekler ışığında etkin mücadele edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Aşı, aşı reddi, aşı kararsızlığı, aşı tereddüdü

SS – 06 / İNFANTİL KOLİK VE POSTPARTUM DEPRESYON: ANNELERİN PSİKOLOJİK İYİLİK HALİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Ayşin NALBANTOĞLU¹, Burçin NALBANTOĞLU¹, Mustafa Törehan ASLAN²

¹Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Sosyal Pediatri BD,
Tekirdağ, Türkiye

²Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Neonatoloji BD, Tekirdağ,
Türkiye

Giriş ve Amaç

Doğum sonrası kadınlarda görülen "Postpartum Depresyon (PPD), doğumdan sonraki 4 hafta içinde başlayan ve psikotik olmayan major depresyon olarak tanımlanan önemli bir psikiyatrik durumdur. Gelişmiş ülkelerde, kadınların yaklaşık %13'ünde doğum sonrası dönemde depresyon geliştiği tahmin edilmektedir. PPD, genellikle doğumdan sonraki ilk 2 hafta içinde başlayan belirtilerle kendini gösterir ve bazı durumlarda 1 yıl kadar devam edebilir. Erken çocukluk döneminde görülen bir problem olan infantil kolik (İK), Dr. Wessel tarafından doğum sonrası 2-3. haftada başlayan ve gün içinde en az 2-3 saat süren, durdurulamayan ağlama nöbetleri olarak tanımlanmıştır. Bu durum genellikle 3. ayda kendiliğinden sona erer. Ancak, İK'nin altında yatan nedenler hala tam olarak anlaşılamamıştır. Bu makalenin amacı, 1-3 aylık bebeklerin annelerinde PPD semptomları ile infantil kolik arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Gereç ve Yöntem

Çalışmaya, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hastanesi Sosyal Pediatri Polikliniği'ne çocuk sağlığı izlemi amacıyla getirilen, herhangi bir sağlık problemi olmayan, 1-3 ay arasındaki bebeklerin anneleri (n=256) dahil edildi. Bebekler İK olan ve olmayan şeklinde iki gruba ayrılarak annelerine Edinburg Doğum Sonrası Depresyon Ölçeği (EDSDÖ) uygulandı.

Bulgular

Bu çalışmada, 121 bebeği olan İnfantil Kolik (İK) grubu ve 135 bebeği olan İK olmayan kontrol grubu oluşturuldu. İK'li grup annelerinin EDSDÖ skor ortalaması (13,21±5,19), İK'si olmayan gruptaki annelerin skor ortalamasına (9,33±4,97) göre anlamlı derecede yüksek bulundu (p<0,001). Ayrıca, bebeklerini anne sütü ile besleyen annelerin, beslemeyenlere göre daha düşük EDSDÖ skorlarına sahip olduğu tespit edildi (p=0,013). Ancak beslenme tipleri ile İK ortaya çıkışı arasında anlamlı bir fark saptanmadı.

Sonuç

Sonuç olarak, araştırmanın sonuçları, doğum sonrası dönemin anneler için kritik bir dönem olduğunu ve bu sürecin ruh sağlığına olan etkilerinin göz ardı edilmemesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu çalışma, doğum sonrası dönemde anne ve bebek sağlığının bir bütün olduğuna dikkat çekmekte ve gelecekteki araştırmalar için kaynak oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: infantil kolik, anne sütü, postpartum depresyon

SS – 07 / RADYOLOJİK GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMLERİ VE EMZİRME : İKİ OLGU NEDENİYLE LİTERATÜR GÖZDEN GEÇİRME

Şeyma KARATEKİN

Samsun Üniversitesi, Samsun, Türkiye

Giriş ve amaç: Emziren anneler, kendi sağlık sorunları nedeniyle bazı görüntüleme yöntemlerine ihtiyaç duyabilmektedir. Özellikle kontrastlı görüntüleme yöntemlerinin ardından, emzirmeye devam edip etmeme konusunda annelere verilen öneriler değişebilmektedir. Bu öneriler, bebeklerin anne sütüyle beslenmeye devam etmelerini etkileyebilmektedir. Çocuk sağlığı ve hastalıkları polikliniğine getirilen, kontrastlı görüntüleme sonrası 24 saat emzirmeye ara verilmesi önerilen iki olgunun literatür eşliğinde sunulması amaçlanmıştır.

Gereç ve yöntem: Çocuk sağlığı ve hastalıkları polikliniğine getirilen, annesine kontrastlı görüntüleme gerektiği için emzirmeye ara verilmesi gereken olgular sunularak, güncel literatür eşliğinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Olgu 1: 39 günlük kız bebek, öksürük şikayeti ile çocuk polikliniğine getirilmişti. Öykü ve fizik muayenesinde özellik saptanmayan bebeğin beslenme öyküsü sorgulandığında anne sütü ve biberon ile 3*60 ml formül mamayla beslendiği öğrenildi. Emzirme gözlemi yapıldığında bebeğin etkin kavramasının olmadığı görüldü. Emzik ve biberon kullanımı olan bebek için, anneye kavramanın önemi anlatıldı. Alternatif beslenme yöntemleriyle mamanın azaltılarak kesilmesi planlandı. Gebelikte tiroid fonksiyon bozukluğu nedeniyle ilaç kullanan anne kendi kontrolleri için hekimine yönlendirildi. Annenin serbest T 4'ü düşük olduğu için 75 mcg/gün tiroid hormon desteği başlanıldığı öğrenildi ve 2*30 ml mama kullanımıyla tartı alımı iyi olan bebeğin maması kesildi. Takiplerinde sadece anne sütüyle 1 ayda 690 gram aldığı gözlemlendi. Ardından annede santral hipotiroidi düşünülerek kontrastlı Hipofiz MR planlanmış ve anneye 24 saat süreyle emzirmemesi önerilmişti. Anne 24 saat süreyle biberon ile formül mama kullanmış ve ardından meme reddi ile polikliniğe tekrar başvurmuştu. Ten temasının arttırılması, bebeğin dikkatini dağıtacak faktörlerin ortamdan uzaklaştırılması vb. önerilerle meme reddi aşılarak emzirmeye devam edildi. Bebek 21 aylık olup, halen anne sütü almaya devam etmektedir.

Olgu 2: 13 aylık erkek hasta, rutin kontrol için çocuk polikliniğine getirilmişti. Hastanın beslenme öyküsü sorgulandığında, 20 gün önce emzirmenin sonlandığı öğrenildi. Annenin öksürük şikayeti ile başvurduğu acil serviste, anneye kontrastlı Toraks BT çekildiği, devamında 24 saat süreyle bebeğini emzirmemesi gerektiği söylenmişti. Ancak anne endişe ettiği için 48 saat süreyle bebeğini emzirmedeğini ve bu sürenin sonunda bebeğini tekrar emzirmeye çalıştığını ama bebeğin memeyi reddettiğini belirtti. Relaksasyon önerileri verildi ve anne tarafından uygulandı. Bununla birlikte bebek emzirmeye döndürülemedi.

Sonuç: Klinik pratiğimizde kontrastlı görüntüleme sonrası emzirmeye ara verilmesi gereken ve geçici ya da kalıcı meme reddi yaşayan olgularla karşılaşmaktadır. Tomografide kullanılan iyotlu kontrast madde ve MR'da kullanılan Gadolinyumlu kontrast maddelerin süte çok az miktarda geçtiği gösterilmiştir. Emzirme Tıbbı Akademisi protokollerine bakıldığında kontrastlı BT ve Kontrastlı MR, direk grafiler, mammografi ve meme ultrasonu gibi birçok görüntüleme yönteminin ardından emzirmeye ara verilmeden devam edilebileceği bildirilmektedir. Emzirmeye gereksiz yere ara vermenin, 6 aydan küçük bebeklerde yabancı proteinlerle karşılaşmasına, bebekte geçici ya da kalıcı meme reddi yaşanmasına ve annede mastit riskinin artabileceğine dikkat çekilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Emzirme, Kontrast madde, Meme reddi

SS – 08 / ANNE VE BABALARIN OYUN VE OYUNCAK SEÇİMİ KONUSUNDA BİLGİ VE FARKINDALIK DÜZEYLERİ

Ayşin NALBANTOĞLU¹, Gülnara ABBASOVA MAMMADOVA², Burçin NALBANTOĞLU¹

¹Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Sosyal Pediatri BD,
Tekirdağ, Türkiye

²Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Tekirdağ, Türkiye

Giriş ve Amaç

Oyuncak ve oyun seçimi, çocukların gelişimi üzerinde önemli etkilere sahip olan bir konudur. Anne ve babaların, çocukları için uygun oyun ve oyuncakları seçerken sahip oldukları bilgi düzeyi, çocukların fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimine etki edebilir. Bu makalede, anne ve babaların demografik özellikleri ve oyuncak seçimindeki farkındalık ve bilgi düzeylerinin çocuk oyun ve oyuncakları üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniği'ne 1 Nisan 2023 ile 1 Haziran 2023 tarihleri arasında başvuran ve çalışmaya katılmayı kabul eden 0-12 yaş arası 200 çocuğun anne ve babaları araştırmaya dahil edilmiştir. Veri toplama amacıyla, araştırmacılar tarafından literatür ayrıntılı taranarak özel olarak hazırlanan ve 20 sorudan oluşan bir anket kullanılmıştır. Anket, katılımcılara çocuklarının oyun ve oyuncak tercihlerine ilişkin sorular içermekte olup, aynı zamanda demografik verileri de içermektedir. Toplanan veriler istatistiksel analizler için SPSS 26 istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Nicel değişkenler ortalama, standart sapma, medyan, min ve max değerleriyle, nitel değişkenler frekans ve yüzde gibi tanımlayıcı istatistiksel metodlar ile gösterilmiştir. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p<0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular

Ebeveynlerin oyuncak seçiminde en çok dikkat ettikleri faktörlerin başında güvenlik, sağlık, kalite ve çocuğun yaşına uygunluk gelmektedir. Ebeveynler, çocukları için oyuncak seçerken genellikle çocuklarının isteklerini dikkate alırken, aynı zamanda onların zihinsel ve yaratıcılık yeteneklerini geliştiren oyuncakları tercih etmektedirler. Oyuncak seçiminde cinsiyet ayrımı yapma ve oyuncaklar üzerindeki CE ibaresine dair bilgi eksikliği de dikkat çeken noktalar. Çocuklarıyla geçmiş zaman oyunlarını tercih etme eğilimi yüksektir. Anne ve babaların eğitim düzeyleri ile oyun ve oyuncak tercihlerine bakıldığında ise; ilköğretim mezunlarının, oyuncakları çocukları oyalamaya yarayan objeler olarak görmeye daha yatkın oldukları ifade edilmiştir. Bu grupta, oyuncakların zihinsel ve hayal gücü ile yaratıcılığı geliştirdiğini düşünme oranının ise daha düşük olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, ilk öğretim mezunlarının bebek, lise mezunlarının araba ve üniversite mezunlarının lego deme eğilimleri üzerindeki farklılıklar da dikkat çekmektedir. Özetle, oyuncakların gelişimi destekleme ve çocukları eğlendirme konusundaki algılar eğitim düzeylerine bağlı olarak değişiklik gösterebilir.

Sonuç

Bu verilere dayanarak, ebeveynlerin oyuncak seçimi konusundaki farklılıkları ve önceliklerini anlamak, çocukların gelişimsel ihtiyaçlarını karşılamak ve onların sağlıklı bir şekilde büyümelerine katkıda bulunmak için önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Oyun, Oyuncak

SS – 09 / KAHRAMANMARAŞ DEPREMİNDE DEPREM BÖLGESİ DIŞINDA ÇALIŞAN ÇOCUK HEKİMLERİNİN SEVK EDİLEN DEPREMZEDE ÇOCUK HASTALARA YAKLAŞIMI

Emel ÖRÜN, Ferit KULALI, İbrahim YALÇINKAYA, Nilden TUYGUN

Ankara Etlik Şehir Hastanesi Çocuk Kulesi, Ankara, Türkiye

Giriş

Deprem gibi olağanüstü durumlarda sağlık hizmetlerinin sürdürülebilmesi ön plana çıkmaktadır. Çalışmanın amacı deprem bölgesinden nakledilen depremzede çocuk hastalara hizmet veren çocuk hekimlerinin karşılaştıkları tıbbi sorunlar ve yönetim durumlarının saptanmasıdır.

Yöntem: Çalışmaya 1 Nisan-30 Haziran 2023 tarihleri arasında deprem bölgesi dışında bir hastanede çalışan çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanlık öğrencileri ve uzmanlığını almış gönüllü hekimler alınmıştır. Çalışmaya deprem bölgesinde (11 il) çalışan doktorlar ile çocuk doktoru olmayan hekimler dahil edilmemiştir. Katılımcılara mail yoluyla yapılandırılmış bir anket formu (Google anket) için link gönderilmiştir. Hekimlerin eğitimlerine dair bilgiler, yatan ve ayaktan depremzede hastalarla ilgili yaşadıkları tıbbi sorunlar, bu olguları değerlendirmede ve yönetmede kendilerini yeterli bulma durumları değerlendirilmiştir.

Sonuçlar: Formu dolduran katılımcı sayısı 154'dü. Yaş aralığı 22-67 (ortanca: 33) yılı. Katılımcıların 113'ü (%73) kadın, 61'i (%39,6) pediatri uzmanlık öğrencisiydi. "Depremzede çocuk hastaya yaklaşım" dersini tıp fakültesinde almayan hekim yüzdesi 89 (n=137), uzmanlık eğitimi sırasında almayanların yüzdesi 70 (n: 108) Çalışmaya katılanların 145'i (%94,2) depremzede hasta kabulü yapmıştı. Hekimlerin %45,5'u acil serviste, %31,7'si yataklı serviste, %46,9'u yoğun bakımda %53,8'i poliklinikte depremzede hastalara hizmet verdiklerini belirtmiştir. Yoğun bakım ya da yatan hasta servislerinde depremzede hastaları yönetirken en sık karşılaştıkları durumlar ampute hastaların takibi (% 23,4), psikolojik sorunlar (%21,6) ve diyaliz uygulaması (%14,4) idi. Katılanların tıp fakültesinden mezun olalı geçen ortalama süre 8 (1-44) yılı. Mezun olalı 6 yıldan az olan hekimlerin %9,7'si, 6-14 yıl arasında olanların %21,4'ü, 15 yıl ve üstü olanların %17,8'i kötü haber verme konusunda (anne/baban öldü, bacağına çıkarmak zorunda kaldık gibi) kendilerini yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Gruplar arası fark istatistiksel olarak anlamlıydı (p=0.017). Bununla birlikte mezuniyet üstünden geçen süre ile crush sendromu, kompartman sendromu ve çoklu travması olan hastaya yaklaşım ile tetanoz profilaksisi uygulama konusunda kendilerini yeterli bulmaları arasında ilişki saptanmamıştır.

Tartışma:

Deprem bir çocuğun hayatını hem akut hem de uzun süreli etkileyebilecek çok yönlü bir afet olayıdır. Bir deprem ülkesi olan Türkiye'nin pediatri uzmanlık eğitim programında deprem ile ilgili müfredatın yapılandırılması ve yaygınlaştırılması çocuk sağlığı ve hastalıkları açısından çok önemlidir.

Anahtar Kelimeler: çocuk hekimi, deprem, tıp eğitimi, müfredat

SS – 10 / SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN PRİMER İMMUN YETMEZLİK HASTALIĞI OLAN ÇOCUKLARDA BAĞIŞIKLAMAYA YÖNELİK TUTUMLARI VE BAĞIŞIKLAMA ÇALIŞMA GRUBU UZLAŞI TABLOSU

Meltem DİNLEYİCİ¹, Gonca KESKİNDEMİRCİ², Emel GÜR³, Sevtap VELİPAŞAOĞLU⁴, Filiz ORHON⁵,
Feyza KOÇ⁶, Ahmet ERGİN⁷

¹Sosyal Pediatri Derneği Bağışıklama Çalışma Grubu, ESKİŞEHİR, Türkiye

²Sosyal Pediatri Derneği Bağışıklama Çalışma Grubu, İSTANBUL, Türkiye

³Sosyal Pediatri Derneği Bağışıklama Çalışma Grubu Başkanı, İSTANBUL, Türkiye

⁴Sosyal Pediatri Derneği Bağışıklama Çalışma Grubu, ANTALYA, Türkiye

⁵Sosyal Pediatri Derneği Bağışıklama Çalışma Grubu, ANKARA, Türkiye

⁶Sosyal Pediatri Derneği Bağışıklama Çalışma Grubu, İZMİR, Türkiye

⁷Sosyal Pediatri Derneği Bağışıklama Çalışma Grubu, DENİZLİ, Türkiye

Giriş: Primer immün yetmezliği olan çocuklar aşıyla önlenabilir hastalıklardan kaynaklanan komplikasyonlara daha duyarlı olmalarına rağmen yeterli veya rutin olarak aşılanmayabilmektedir. Bu yüksek risk grubundaki çocukların aşılanmasına yönelik öneriler de farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıklar; hastalara aşı önerisinde bulunulmaması, farkındalık eksikliği veya mevcut kılavuzlara eksik uyum ile açıklanmaktadır. Bu çalışmada, Sosyal Pediatri bilim alanında çalışan pediatristler arasında, primer immün yetmezliği olan çocuk hastalarının bağışıklanması ile ilgili tutumları değerlendirilmiş ve bağışıklama grubu uzlaşi tablosu oluşturulmuştur.

Yöntem: Ekim-Aralık 2020 tarihleri arasında Türkiye'de Sosyal Pediatri Bilim Alanında çalışan 75 çocuk doktoruna primer immün yetmezliği olan çocukların bağışıklanmasına ilişkin tutumları hakkında sorular içeren web tabanlı bir anket uygulanmıştır. Anket çalışması sonrasında elde edilen veriler ile Bağışıklama Çalışma Grubu'nun literatür taraması ve uzman görüşü uzlaşi çalışmaları sonucunda primer immün yetmezlik olan hastalara yönelik aşı uygulama önerileri oluşturulmuştur.

Sonuç: Hastaların bağışıklanması ile ilgili öneriler ve rutin uygulamalar merkezler arasında farklılık göstermekte idi. Katılımcılar arasından kullandığı kaynağı belirtenlerin % 83.2'si Red Book ve IDSA 2013 Rehberini kullandıklarını belirtmiştir. Hastaların aşılanmaları sırasında en sık karşılaşılan sorunlar; ücreti ebeveynler tarafından ödenen özel aşılarda (% 94.4), aşının temin edilememesi (% 62.7), yüksek riskli çocuklarda aşılamada konusunda farklı yaklaşımlar (% 58.5), primer hastalığı izleyen bölüm tarafından yeterli bilgi verilmemesi (% 57.7) ve primer hastalığı izleyen bölüm tarafından uygun olmayan kontrendikasyonlar ile aşılamamanın ertelenmesi (%47.1) olarak ifade edildi. Araştırmaya katılan gruptaki hekimlerin primer immün yetmezliği olan hastalara canlı aşılarda uygulanması sırasında aşılamaya primer immün yetmezliğin tipine göre karar verdikleri, bu aşılarda standart aşı takvimine göre yapmadıkları ve uygulamada kararsız kaldıkları saptanmıştır.

Tartışma: Ülkemizde altta yatan hastalığı olan yüksek riskli çocuklarda aşılamada uygulamaları farklılık gösterebilmektedir. Altta yatan hastalıkları olan yüksek riskli çocuklarda aşı uygulamalarının standart hale getirilebilmesi için ulusal düzeyde öneri hazırlığının faydalı olacağı düşünülmüştür. Anket çalışması sonrası Bağışıklama Çalışma Grubu literatür çalışmalarını tamamlamış, uzman görüşlerinin uzlaşıyla sonuçlandığı ardışık toplantıların sonucunda primer immün yetmezlik olan hastalara yönelik aşı uygulama önerilerine ilişkin tablo oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: primer immün yetmezlik, bağışıklama

SS – 11 / HER ÇOCUK SAĞLIĞI İZLEMİ EBEVEYN BİLGİLENDİRİLMESİ İÇİN YENİ BİR FIRSAT

**Elanur YOLAL KARİMOV¹, Asuman GEDİKBAŞI², Alev BAKIR KAYI³, Öykü ÖZBÖRÜ
AŞKAN⁴, Gonca KESKİNDEMİRCİ⁵, Gülbin GÖKÇAY⁴**

¹*İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı Enstitüsü, Sosyal Pediatri Doktora Programı, İstanbul, Türkiye, Fatih, Türkiye*

²*İstanbul Üniversitesi, Çocuk Sağlığı Enstitüsü, Pediatrik Temel Bilimler Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye*

³*İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Pediatri Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye*

⁴*İstanbul Üniversitesi, Çocuk Sağlığı Enstitüsü, Sosyal Pediatri Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye, İstanbul, Türkiye*

⁵*İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri Bilim Dalı, İstanbul, İstanbul, Türkiye*

Giriş ve Amaç: Aile, çocuğun yaşamını etkileyen en önemli sosyal bileşendir. Ailenin sosyoekonomik durumu, eğitim düzeyi, ebeveynlik tarzı ve çocuk yetiştirme konusundaki bilgi düzeyleri çocuğun sağlığını etkiler. Bu çalışma ile polikliniğimize başvuran ailelerin sık karşılaştıkları sorunlar ve bilgi eksiklikleri saptanarak çocuk sağlığı izleminde daha fazla üzerinde durulması gereken konuları belirlemek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Sosyal Pediatri Bilim Dalı Çocuk Sağlığı İzlem Polikliniğinde 10 Temmuz-15 Eylül 2023 tarihleri arasında izlemi yapılan ve çalışmaya katılmayı kabul eden ebeveynlere izlem muayeneleri sırasında yüz yüze görüşerek gebelik dönemi dahil olmak üzere çocuk yetiştirme ve bakımı konularında açık uçlu sorular soruldu. Ebeveynlerin bilgi edinmek istedikleri, sık karşılaştıkları sorunlar araştırıldı. Ailelerin sosyodemografik özellikleri dosyadan kaydedildi.

Bulgular: Araştırmaya katılmayı kabul eden 55 aile görüşüldü. Ebeveynlerin yaş ortalaması anne ve babalar için sırasıyla; 33,6 ve 35,9 yıl idi. Ebeveynlerin %43,7'si lisans mezunuydu. Ailelerin %67,5'inin ilk çocuklarıydı. Çocukların %50'si kız, yaş ortalaması 13 aylıktı (min- maks: 15 gün-6,5 yaş). Ailelerin verdiği yanıtlar; lohusalık, emzirme danışmanlığı- tamamlayıcı beslenme, bebek-çocuk bakımı, uyku, çocuk sağlığı izlemi, bağışıklama, çocuk gelişimi ve olumlu ebeveynlik konu başlıkları altında derlendi. En çok sorulan soruların; tamamlayıcı beslenme, bebek-çocuk bakımı, uyku ve emzirme danışmanlığı konularında olduğu saptandı. Annelerin lohusalık dönemiyle ilgili ailenin tüm bireylerinin farkındalıklarının artırılmasını istemeleri dikkat çekici bir bulguydu.

Sonuç: Çocuk yetiştirme, gebelik döneminden başlayarak erişkin döneme kadar devam eden dinamik bir süreçtir. Her çocuk sağlığı izlemi, ebeveyn bilgilendirilmesi açısından bir fırsat olarak değerlendirilmeli, açık uçlu sorularla ebeveynlerin ihtiyaç duydukları soruları sormaları için onlara fırsat yaratılmalı ve katılımları sağlanmalıdır. Ebeveynlerin bilgi ihtiyaçlarının belirlenmesi ihtiyaca yönelik danışmanlık yapılması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk yetiştirme, ebeveynlik, çocuk sağlığı izlemi.

SS – 12 / KANSER TEDAVİSİ SONRASI ÇOCUKLARIN AŞILANMA DURUMUNUN VE AŞI ANTİKOR YANITLARININ RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ

Nurettin SOLAK¹, Alper ÖZCAN², Ebru YILMAZ², Ekrem ÜNAL², Musa KARAKÜKCÜ², Meda KONDOLOT³

¹Nevşehir Devlet Hastanesi, Nevşehir, Türkiye

²Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Hematoloji ve Onkoloji, Kayseri, Türkiye

³SBÜ Ankara Dr. Sami Ulus Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara, Türkiye

Giriş ve Amaç: Kanser tedavisi sonucu gelişen ve geri dönüşümlü olan immünsupresyon süreci çeşitli faktörlerin etkisinde öngörülemeyen süreler boyunca devam edebilir. Bu nedenle kanser tedavisi sonrası aşılarla en iyi yanıtın alınabileceği zamanı belirlemek zordur. Aşıları tam olanlarda da pekiştirme gerekip gerekmediği konusunda fikir birliği yoktur. Bu çalışmanın amacı kanser tedavisi sonrası çocukların aşılanma durumunun, aşı antikor yanıtlarının ve seronegatiflik için risk faktörlerinin belirlenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Retrospektif olarak planlanan bu çalışmaya Ocak 2012 – Ocak 2022 arasında 18 yaş altı kanser tedavisi almış ve tedavi sonrası aşılanma için Sosyal Pediatri Polikliniği'ne yönlendirilmiş 240 hasta dahil edildi. Relaps olanlar, kemik iliği nakli yapılan hastalar ve aşılaması başka merkezlerde yapılan hastalar çalışmaya alınmadı. Hastalar lösemi, lenfoma ve solid tümör grubu olmak üzere üç gruba ayrıldı. Hastaların cinsiyet, tanı yaşı, tedavi şekli, aşılanma durumu, dosya kayıtlarında bulunan antikor yanıtları ve takvim dışı aşılarla aşılanma durumu gibi demografik ve tıbbi verileri dosya kayıtlarından elde edildi.

Bulgular: Tedavi öncesi hastaların %95.8'inin aşılarının tam olduğu, tedavi sonrası ise %68.8'inin yaşına göre eksik aşı olduğu saptanmıştır. Lösemi grubunda yeniden aşılamaya başlama zamanı ortalama $6,6 \pm 1,6$ ay olup lenfoma ve solid tümör grubundan daha erkendi (sırasıyla; $p=0.021$, $p=0.016$). Tedavi sonrası hastaların %10'unun mevsimsel influenza, %11.2'sinin meningokok ACWY, %3.3'ünün meningokok B ve %2'sinin HPV aşıları ile aşılandığı tespit edildi. Suçiçeği aşı olup tedavi sonrası seronegatif olanların tanı yaşı ortalaması seropozitif olanlardan düşüktü ($p=0.006$) ve tanı yaşının küçülüyor olması seronegatiflik için anlamlı bulundu ($p=0.022$). Tedavi öncesi üç doz hepatit B aşı hastalar tedavi sonrası değerlendirildiğinde lösemi grubunda seropozitiflik oranının lenfoma ve solid tümör grubundan yüksek (sırasıyla $p=0.038$, $p=0.048$); solid tümör grubunda ise lenfoma grubundan yüksek olduğu saptandı ($p=0.042$).

Sonuç: Öncesinde tam olsa da hastalığın tanı ve tedavi sürecinde aşılarında aksamalar olduğu için kanser tedavisi sonrası çocukların aşılanma açısından değerlendirilmesi, varsa eksik olanların tamamlanması ve gerektiğinde pekiştirme dozu uygulanması önemlidir. Hastaların takvim dışı aşılarla aşılanma konusunda daha etkili bilgilendirilmesi ve teşvik edilmesi gerekmektedir. Kanser tedavisi sonrası aşılanma protokolleri oluşturulabilmesi için iyi planlanmış prospektif çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Aşı, Antikor, Çocuk, Kanser

SS – 13 / COVID-19 PANDEMİSİ SIRASINDA ÇOCUKLARDA SARKOPENİK OBEZİTE GELİŞİMİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Bahar ÖZTELCAN GÜNDÜZ¹, Aysu DUYAN ÇAMURDAN², Mücahit YILDIZ³, Emine Nüket ÜNSAL⁴

¹Gülhane Eğitim Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Uzm. Dr, Ankara, Türkiye

²Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Sosyal Pediatri Bilim Dalı, Prof. Dr, Ankara, Türkiye

³Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Bilim Dalı, Dr, Ankara, Türkiye

⁴Gülhane Eğitim Araştırma Hastanesi, Beslenme ve Diyet Bölümü, Ankara, Türkiye

Giriş-Amaç: Çocukluk çağı obezitesi, küresel bir sağlık sorunu olarak giderek artan bir öneme sahiptir. COVID-19 pandemisi, fiziksel aktivitenin azalması, ekran sürelerinin artması ve beslenme alışkanlıklarındaki değişiklikler nedeniyle çocuklar ve ergenler arasında kilo artışının yaşandığını göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, COVID-19 pandemisi sırasında çocuklarda Sarkopenik Obezite (SO) gelişimini incelemek ve SO'ye yol açabilecek faktörleri araştırmaktır.

Gereç-Yöntemler: Çalışma, prospektif bir şekilde Gülhane Eğitim Araştırma Hastanesi Genel Pediatri bölümünde gerçekleştirildi. Katılımcılar, 16 Aralık 2021 ile 16 Mart 2022 tarihleri arasında rutin kontrol amacıyla başvuran 6-10 yaş arasındaki çocuklardan oluştu. Katılımcılardan 78 sorudan oluşan bir veri formu ve fiziksel aktivite puan formu dolduruldu. Antropometrik ölçümler SECA 767 ve Tanita BC 418 cihazları ile yapıldı. Katılımcıların demografik özellikleri kaydedildi.

Sarkopenik Obezite Tanısı: Sarkopenik obezite tanısı, çocukların kendi cinsiyet ve yaş kategorileri için belirlenen aksiyel kas kütlesi/yağ kütlesi ortalamasının -2 SD'den düşük olması ve aynı zamanda BMI z skoruna göre bölünen beşte birlik dilimlerden en yüksek beşte birlik dilimde yer almasıyla konuldu.

Bulgular: Çalışmaya toplamda 431 çocuk katıldı. Katılımcıların %53'ü kız ve %47'si erkekti. Yaş ortalaması 8 (6-10) olarak bulundu. Katılımcıların büyük bir kısmı (%97.7) anne sütü almıştı ve anne sütü alınan sürenin ortalaması 18.1±10.3 aydı. Fiziksel aktivite puanı ortancası 26 (orta düzey) olarak saptandı. Günlük uyku süresi ortalama 9.5±1.16 saat, ekran süresi 6.9±2.8 saat, günlük adım sayısı 4777±2384 (adım sayar) ve oturma süresi 6.8±2.5 saat olarak bulundu. Katılımcıların %21.4'ü günde 3 ve üzeri meyve tüketirken, %24.6'sı günde 3 ve üzeri aburcubur tüketiyordu. Sarkopenik Obezite, katılımcıların %8.1 (35)'inde saptandı. Sarkopenik Obezite'ye sahip olanlar ve olmayanlar arasında yaş, cinsiyet, fiziksel aktivite puanı, uyku süresi/gün ve adım sayısı/gün, meyve tüketimi açısından anlamlı bir fark bulunmazken ($p>0.05$), ekran süresi/gün ve oturma süresi/gün, aburcubur tüketimi açısından anlamlı bir fark saptandı ($p<0.05$). SO, oturma süresi OR:1.30 (%95 CI:1.11-1.51) ve ekran süresi ile OR:1.14 (%95 CI:1.01-1.30) ilişkili bulundu.

Sonuç: Bu çalışma, COVID-19 pandemisinin neden olduğu kapanma döneminde çocuklarda Sarkopenik Obezite (SO) gelişimini araştırmayı ve SO'ye yol açabilecek faktörleri incelemeyi amaçlamaktadır. Sarkopenik obeziteyi değerlendiren sınırlı sayıda çalışmalardan biridir ve çocuk sağlığını etkileyen önemli bir sorunu ele almaktadır. Bu araştırma, COVID-19 pandemisinin çocuk sağlığı üzerindeki etkilerini daha iyi anlamamıza katkı sağlayabilir.

NOT: Bu Sözel Bildiri Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Sosyal Pediatri Bilim Dalında yapılan Doktora Tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19 pandemisi, Sarkopenik Obezite, Fiziksel Aktivite, Ekran Süresi.

SS – 14 / AFET BÖLGESİ ONLINE ANNE DESTEK GRUBU ÇALIŞMALARI

Mine BAŞIBÜYÜK¹, Nalan KARABAYIR¹, Aybüke KACIR², Övgü BÜKE², Demet Deniz BİLGİN², Özlem ÖCAL², Sosyal Pediatri AFET GRUBU³

¹ *İstanbul Medipol Üniversitesi, İstanbul, Türkiye*

² *İstanbul Medipol Üniversitesi, İstanbul, Türkiye*

³ *Türkiye, İstanbul, Türkiye*

Afet Bölgesi Anne Destek Grubu 9 Şubat 2023 de, bu bölgede bulunan anne babalara uzman hekimlerimiz ve hocalarımız ile emzirme, bebek /çocuk beslenmesi ve bakımı ile ilgili sorularının online olarak cevaplamak amacıyla kurulmuştur. Gruba toplam 47 başvuru olmuştur. Başvuruların tümü gönüllü uzmanlardan danışmanlık almıştır. Teknolojinin gelişmesiyle hayatımıza giren online danışmanlık hizmetleri afet dönemlerinde de başarılı olarak kullanılabilmektedir.

Giriş ve amaç:

Olağanüstü koşullarda en fazla etkilenen bebek ve çocuklar için emzirme, tamamlayıcı beslenme ve hijyenik bakım hayati önem taşımaktadır. Sağlık profesyonellerine ulaşımın zor olduğu bu dönemlerde Teletıp uygulamaları ön plana çıkmaktadır. Bu amaçla telegram aracılığıyla deprem bölgesindeki ebeveynlere anne sütü ile beslenme, tamamlayıcı beslenme ve çocuk bakımı konusunda danışmanlık verilmiştir.

Gereç ve yöntem:

Afet bölgesinde online emzirme danışmanlığı ve bebek bakımı ile ilgili soruların cevaplanması amacıyla depremden 3 gün sonra Sosyal Pediatri afet grubu tarafından telegram uygulaması üzerinden 'Afet Bölgesi Anne Destek Grubu' oluşturuldu. Grubun bağlantı linki sosyal medya hesaplarından ve bölgede devamlı ya da gönüllü olarak hizmet veren sağlık çalışanları aracılığı ile anne-babalara ulaştırıldı. Online danışmanlık telegram, ardından görüntülü görüşme ile bireysel gerçekleştirildi. Görüşmeler ilk hafta günlük, ardından ihtiyaç halinde daha sık olmak üzere haftalık olarak yapıldı.

Bulgular: Bir baba ve 46'sı anne olmak üzere toplamda 47 ebeveyne danışmanlık verilmiştir. Danışanlarımızın il dağılımı Kahramanmaraş 12(%25,50), Hatay 11(%23,40), Adana 6(%12,76), Malatya 5(%10,63), Adıyaman 4(%8,51), Gaziantep 3(%6,38), Şanlıurfa 2(%4,25), Kilis 2(%4,25), Elazığ 1(%2,12) olmuştur. Bebeklerin en küçüğü annesi enkazdan çıkan annenin 1 haftalık bebeği iken, en büyük bebek 22 aylıktı. Bebeklerin cinsiyeti 22(%46,8) i erkek, 25(%53,19) u kadındı. Beş bebek (%10,63) yoğun bakımda izlenmişti. Sütü kesilen ve relaktasyon desteği verilen toplam 7 anneden 5'i bebeğini sadece anne sütü ile beslemeye devam ederken, 2 bebek anne sütü ve formül mama ile beslenmeye devam etti. Bir annede süt fazlalığı ve mastit durumu online danışmanlık ile çözümlendi. Danışanlardan 17' si (%36) ise tamamlayıcı beslenme bilgilendirmesi için başvurmuştu.

Sonuç: Afet dönemlerinde online danışmanlık hizmetlerinin anne sütü ile beslenmenin devamlılığını sağlamada önemi büyüktür.

Anahtar Kelimeler: Afet, Emzirme, Bebek, Anne sütü

SS – 15 / ÇOCUK KORUMA SİSTEMİ'NDE ÇALIŞAN BAKIM ELEMANLARININ GELİŞTİREN BAKIM İÇERİĞİNE DAİR YETKİNLİK ALGISI VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Ayşe Yalçın ESEN¹, Damla MUTLU², Öykü Özbörü AŞKAN³, Kevser Tozduman YARALI⁴

¹Bartın Sosyal Hizmet Merkezi, Bartın, Türkiye

²İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı Enstitüsü, Sosyal Pediatri Ana Bilim Dalı Doktora Programı, İstanbul, Türkiye

³İstanbul Üniversitesi, Çocuk Sağlığı Enstitüsü, Sosyal Pediatri Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

⁴Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Ana Bilim Dalı, Aydın, Türkiye

Giriş ve Amaç:

Geliştiren Bakım; çocuk sağlığının korunması ve gelişiminin desteklenmesini hedefleyen; sağlık, yeterli beslenme, duyarlı bakım, erken öğrenme fırsatları ve güvenlik başlıklarını içeren politik bir çerçevedir. Bu çalışmada; Çocuk Evleri Sitesi'nde kalan 0-6 yaş grubu çocukların bakımından sorumlu olan bakım elemanlarının 'Geliştiren Bakım' alt başlıklarına dair yetkinlik algısı ve tutumlarının belirlenmesi hedeflenmiştir.

Gereç ve Yöntem:

Şeyh Zayed Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğü'nde görev yapan ve 0-6 yaş grubu çocukların bakımından sorumlu olan bakım elemanları ile yürütülmüştür. 01 Eylül-01 Kasım 2020 aralığında bakım personellerine e-posta aracılığıyla anket soruları yöneltilmiştir. Anket; geliştiren bakım başlıklarıyla ilgili tanımları içermekte ve her başlığa dair katılımcının yetkinlik algısı likert tipi sorular ile, her alt başlıkla ilgili tutumları 10 açık uçlu soru ile değerlendirilmiştir. Anketin son kısmında ise 13 acil sağlık durumuna ilk müdahale ile ilgili yetkinlik algısını içeren sorular yer almaktadır.

Bulgular:

Katılımcıların (n=108) %52,8'i 0-1 yaş grubunun, %25'i 1-3 yaş grubunun, %22,2'si ise 3-6 yaş grubunun bakımından sorumluydu. Katılımcıların tüm alt başlıklara yönelik yetkinlik algısının yüksek olduğu görüldü. Yetkin hissetme oranları; gelişim alanında %81,5, güvenlikte %85, duyarlı bakımda %84,8, beslenmede %85,7, sağlık alanında ise %76,9 idi. Bakım elemanlarının çocuk gelişimini destekleme tutumları değerlendirildiğinde; %63,9'unun dil ve konuşma gelişimini destekleyen, %45,4'ünün motor gelişimi destekleyen, %34,3'ünün sosyal ve duygusal gelişimi destekleyen, %18,5'inin bilişsel gelişimi destekleyen, %5,6'sının ise öz bakım becerilerini destekleyen oyun / etkinlik / eylem önerisinde bulunduğu görüldü. Güvenliğe yönelik tutumlar değerlendirildiğinde; iç alan güvenliğine yönelik öneri oranı yüksekken (%94,8), dış alan güvenliğine yönelik öneri oranının düşük (%10,4) olduğu görüldü. Bakım personellerinin sağlıklı beslenme tutumları değerlendirildiğinde; %45,7'sinin porsiyon büyüklüğü ve beslenme sıklığı, %42,4'ünün besin çeşitliliği, %18,5'inin doğal beslenme, %15,2'sinin mevsimine uygun beslenme, %14,1'inin duyarlı beslenme, %12'sinin besin hijyeni ve güvenliği başlıkları altında önerileri olduğu saptandı. Sağlığın desteklenmesine yönelik tutumların ise %74,1'ifiziksel sağlığa, %36,1'i ise ruhsal sağlığa yönelikti.

Sonuç ve Öneriler:

Araştırmamızda bakım personellerinin geliştiren bakımın çoğu alanında yüksek yetkinlik algısına sahip olduğu belirlenmiş olup, geliştiren bakım başlıkları altında sağlığın korunması, tüm gelişim alanlarında yaşa uygun gelişimin desteklenmesi, yaşa özgü beslenme ilkeleri, ruhsal sağlığın geliştirilmesi ve dış alan güvenliği konularının eğitim ve danışmanlıkla desteklenmeleri gereken alanlar olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Geliştiren bakım, çocuk koruma sistemi, çocuk evleri sitesi, bakım personeli

24 KASIM 2023, CUMA / 16:30 – 16:51 - ONLINE SÖZLÜ BİLDİRİLER

SOS – 01 / SOS – 03

Oturum Başkanları: Nilgün Çaylan, Gonca Keskindemirci

SOS – 01 / ÇOCUKLARDA B12 VİTAMİN EKSİKLİĞİNDE ORAL SPREY TEDAVİSİ

Ali Osman KÖKSAL, Tülin KÖKSAL, Aysu DUYAN ÇAMURDAN,

SOS – 02 / ADÖLESLANLARDA ANKSİYETE DUYARLILIĞI VE UYKU KALİTESİ İLİŞKİSİ

Abdullah BOZKURT,

SOS – 03 / BESİNSEL ANEMİSİ OLAN KIZ ADOLESLANLARDA ANORMAL UTERİN KANAMA VE VON WILLEBRAND HASTALIĞI SIKLIĞI

Seyhan SÜRMELİ, Özlem TEZOL, Feryal KARAHAN, Selma ÜNAL,

SOS – 01 / ÇOCUKLARDA B12 VİTAMİN EKSİKLİĞİNDE ORAL SPREY TEDAVİSİ

Ali Osman KÖKSAL¹, Tülin KÖKSAL², Aysu DUYAN ÇAMURDAN³

¹Özel Çocuk Kliniği, Ankara, Türkiye

² Özel Çocuk Kliniği, Ankara, Türkiye

³Gazi Tıp Fak. Sosyal Pediatri ABD, Ankara, Türkiye

Giriş ve Amaç:

B12 vitamini eksikliği tedavisinde altın standart olarak kas içi enjeksiyon tedavisi kullanılmaktadır. Ayrıca oral, nazal ve dilaltı sprey tedavi yöntemleri de vardır. İlacın dilaltı emilim ile kana geçişi daha hızlı olduğu için serum seviyelerini oral yoldan 3 ila 10 kat daha fazla artırabilir. Emilim, dilin altındaki çok sayıda kılcacık damar yoluyla gerçekleşir.

B12 vitamin eksikliğinde çocuklarda kas içi, oral ve nazal tedavi uygulamalarına göre dilaltı sprey uygulaması daha kolay ve rahat bir yöntem olarak görülmektedir. Bu çalışmada dilaltı sprey ile tedavi uygulanan B12 eksikliği olgularının tedavi sonuçları değerlendirilmiştir.

Gereç ve Yöntem:

B12 vitamin eksikliği olup oral metilkobalamin sprey ile tedavi edilen 45 pediatrik hasta (25 erkek, 20 kız) retrospektif olarak değerlendirildi. Bu çalışmaya serum B12 vitamin düzeyi 200 pg/mL'nin altında olan 9-36 aylık çocuklar dahil edildi. 200-700 pg/mL arasındaki serum B12 vitamin seviyeleri normal olarak kabul edildi. Rutin kontrole gelen, herhangi bir şikayeti olmayan hastalardan kontrol amaçlı kan tahlili alındı.

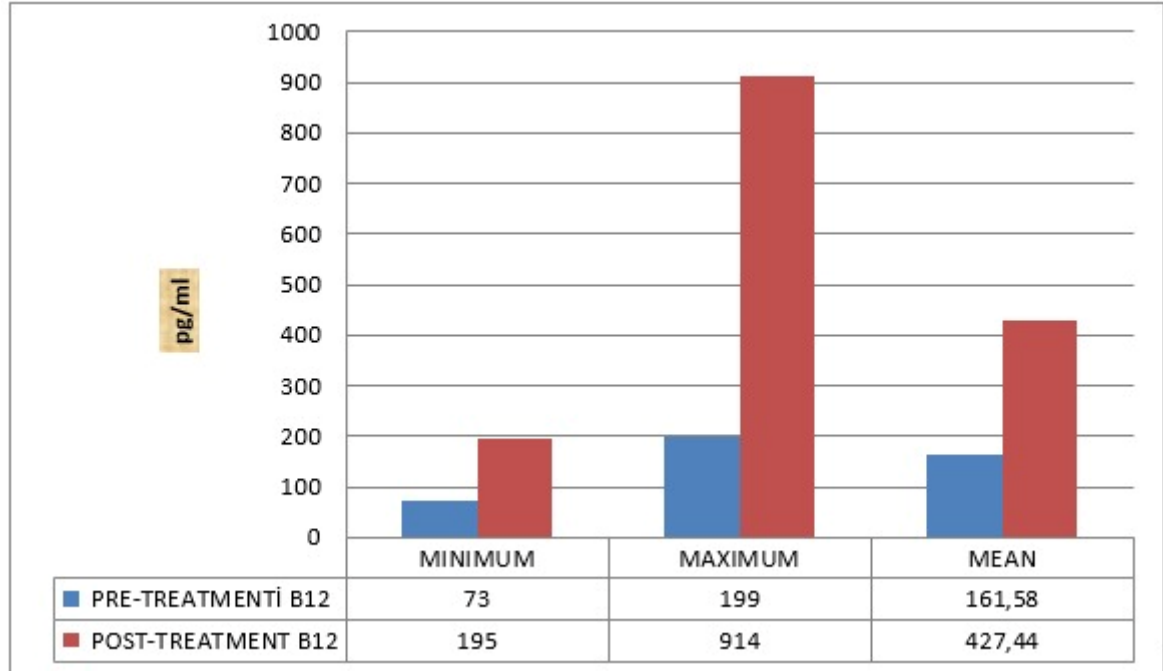
B12 vitamini dilaltı sprey uygulaması için Ocean Methyl B12® Sprey (Orzax Drug Corporation, Türkiye) kullanıldı. Türk Pediatrik Hematoloji Derneği'nin önerdiği protokole göre tedavi uyguladık. Tüm hastalar; ilk bir hafta boyunca her gün 500 µg oral sprey, sonraki 1 hafta gün aşırı, daha sonra 2 hafta boyunca haftada 2 gün ve sonrasında haftada bir kez oral sprey verilerek 4 ay boyunca tedavi edildi. Vit-B12 seviyeleri 4 ay sonra kontrol edildi.

Bulgular:

Hemoglobin, MCV ve B12 vitamini için tedavi öncesi ve tedavi sonrası değerler Tablo-1'de gösterilmiştir. Tedavi sonrası vitamin B12 değerleri tedavi öncesi değerlerden anlamlı derecede yüksekti ($p<0.001$). Vitamin B12 düzeyleri 161.58 ± 32.98 pg/mL'den 427.44 ± 148.58 pg/mL'ye yükseldi (Şekil 1). Tedavi sonrasında sadece iki hasta dışında tüm hastaların B12 vitamin düzeyi >200 pg/mL'nin üzerinde tespit edildi. Dilaltı sprey tedavisi ile hastaların % 96'sının Vitamin B12 düzeyinin normale döndüğü görüldü.

Tablo1. Tedavi öncesi ve tedavi sonrası laboratuvar değerlerinin karşılaştırılması

Şekil-1.Tedavi öncesi ve sonrası B12 Vitamin değerleri

	Pre-treatment*	Post-treatment*	P value
Hemoglobin (g/dL)	11.69 ± 1.074 (8.9-13.4)	12.39 ± 0.76 (10.6-13.8)	0.061
MCV** (fL)	75.96 ± 9.15 (50-107)	78.89 ± 5.98 (57-89)	0.067
Vitamin B12 (pg/mL)	161.58 ± 32.98 (73-199)	427.44 ± 148.58 (205-914)	<0.001
* Ortalama±std (minimum-maksimum)			
** Mean corpuscular volume			

Sonuç:

B12 vitamini eksikliği olan çocuklarda parenteral ve oral B12 vitamin tedavisi yerine kullanımı daha kolay ve pratik olan dilaltı sprey tercih edilebilir. Çocuklarda dilaltı B12 sprey tedavisinin çocuk dostu ve yenilikçi bir yöntem olarak rahatlıkla kullanılabileceğini ümit ediyoruz. Çocuklarda dilaltı B12 sprey kullanımının etkinliğini göstermek için daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: çocuk, metilkobalamin, B12 vitamini, dilaltı sprey

SOS – 02 / ADÖLESLANLARDA ANKSİYETE DUYARLILIĞI VE UYKU KALİTESİ İLİŞKİSİ

Abdullah BOZKURT

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye

Giriş: Anksiyete duyarlılığı (AD), anksiyete ile ilgili semptomları yaşama korkusunu ve bu semptomların tehlikeli veya zararlı olarak yorumlanmasını ifade eder. AD puanları yüksek olan ergenlerin zaman içinde yüksek ve artan anksiyete semptomlarına sahip olma olasılığı daha yüksektir. AD'nin uyarılmaya yönelik artan dikkat nedeniyle uykuyu etkilediği düşünülmektedir. Klinik örneklemelerde uyku güçlükleri ve anksiyete arasında eş zamanlı ve boylamsal ilişkilerin olduğunu gösteren kanıtlar vardır. Bu çalışmanın amacı adölesan toplum örnekleminde anksiyete duyarlılığının uyku kalitesi ile ilişkisini değerlendirmektir.

Yöntem: Çalışma kesitsel tasarımı, 13-18 yaş arasında lise öğrencilerinden oluşmaktadır. Sosyodemografik veri formu, Çocuk Anksiyete Duyarlılığı İndeksi (ÇADİ), Ergen Uyku Uyanma Ölçeği (EUUÖ) ile çalışma verileri elde edilmiştir. ÇADİ on sekiz maddelik öz bildirim ölçeği olup, çocukların anksiyete oluşturabilecek iç ve dış uyaranların sonrasında hissedilen duygularını sorgular. EUUÖ uyku kalitesini değerlendiren on maddelik bir öz bildirim ölçeğidir. Yatağa Gitme, Uykuya Dalma ve Uykuyu Yeniden Başlatma, Uyanıklığa Dönüş Alt ölçeği olmak üzere üç alt ölçek puanı ve toplam uyku kalitesi puanı sağlar.

Sonuçlar: Çalışmaya yaş ortalaması $15,6 \pm 1,5$ olan toplam 200 adölesan katılmıştır. Katılımcıların 84'ü (% 42) kız ve 116'sı (% 58) erkek cinsiyetti. Çalışmada ÇADİ ölçeği ile EUUÖ toplam puan ($r=-.38$, $p < .05$), EUUÖ Yatağa Gitme ($r=-.21$, $p < .05$), EUUÖ Uykuya Dalma ve Uykuyu Yeniden Başlatma ($r=-.37$, $p < .05$), EUUÖ Uyanıklığa Dönüş ($r=-.27$, $p < .05$) alt ölçekleri arasında anlamlı negatif korelasyonlar bulunmuştur.

Tartışma: Araştırmamızda adölesanlarda AD ile uyku kalitesi arasında negatif yönde bir ilişki saptanmıştır. AD, anksiyete ile ilişkili fizyolojik hislerin kontrol edilemez ve tehdit edici olduğu algısı ile uyarılmaya yol açarak uyku kalitesini etkileyebilir. Kısmi uyku yoksunluğunun, özellikle başlangıç anksiyete ve depresyon seviyeleri yüksek olan bireylerde ertesi gün daha fazla anksiyeteye yol açtığı bulunmuştur. Adölesanlarda uyku kalitesinin artırılması AD'yi azaltarak anksiyete bozuklukları için koruyucu bir rol oynayabilir. Uyku ve anksiyete arasındaki ilişki çok yönlüdür ve depresyon, stres ve uyku reaktivitesi gibi diğer faktörler de rol oynamaktadır. Bu ilişkilerin anlaşılması, uyku bozukluğu ve anksiyete yaşayan bireyler için müdahaleler ve tedaviler konusunda bilgi sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: adölesan, anksiyete duyarlılığı, uyku kalitesi

SOS – 03 / BESİNSEL ANEMİSİ OLAN KIZ ADOLESLANLARDA ANORMAL UTERİN KANAMA VE VON WILLEBRAND HASTALIĞI SIKLIĞI

Seyhan SÜRMELİ¹, Özlem TEZOL¹, Feryal KARAHAN², Selma ÜNAL²

¹Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye

²Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Hematoloji Bilim Dalı, Mersin, Türkiye

Giriş ve Amaç: Adolesanlarda anemi en sık hızlı büyüme ve diyet ile yetersiz alım nedeniyle gelişir. Anormal uterin kanama (AUK) adolesanlarda besinsel aneminin derinleşmesine neden olur. Von Willebrand hastalığı (vWh) aşırı uterus kanamalarına yol açabilen bir kanama bozukluğudur. Bu çalışmada besinsel anemisi olan kız adolesanlarda AUK ve vWh sıklığının araştırılması amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışmaya 1 Şubat 2020-1 Şubat 2023 tarihleri arasında Çocuk Hematoloji kliniğimizde besinsel anemi tanısı alan 10-19 yaş kız adolesanlar dahil edildi. Kronik hastalığı, malign hastalığı, kalıtsal eritrosit hastalığı veya hemoglobin bozukluğu, kanama bozukluğu ve kanamaya yatkınlık oluşturabilecek ilaç kullanımı olan hastalar dışlandı. AUK menstrüel periyotta 80 mL üzerinde kanama (>6 ped/gün) ve menstrüel siklusun 7 günden uzun sürmesi olarak tanımlandı. vWh tanısında kişisel kanama öyküsü, ailede kanama yakınmaları öyküsü ve laboratuvar testlerinde kantitatif ve kalitatif vWF defektleri temel alındı. Demografik ve klinik özellikler geriye dönük olarak incelendi. Bulgular sayı (yüzde) olarak sunuldu.

Bulgular: Çalışmada 317 hasta yer aldı ve hastaların yaş ortalaması 14,5±2,15 yıl idi. 132 hastada (%41,6) demir eksikliği anemisi, 67 hastada (%21,1) vitamin B12 eksikliği anemisi, 4 hastada (%1,3) folik asit eksikliği anemisi ve 114 hastada (%36) vitamin B12 ve demir eksikliğine bağlı kombine besinsel anemi mevcuttu. 75 hasta (%23,7) AUK öyküsüne sahipti ve bu hastaların tamamında demir eksikliği anemisi mevcuttu. AUK'sı olan 75 hastanın 61'i jinekoloji polikliniğinde değerlendirilmeyi kabul etmiş idi. Jinekoloji konsültasyonu sonucunda 13 hastada (%21,3) AUK'ye sebep olabilecek jinekolojik patoloji tespit edildi (10 hastada over kisti veya PCOS, 2 hastada endometriyoma, 1 hastada endometriyal polip), 48 hastada (%78,7) jinekolojik sorun saptanmadı. AUK'sı olan hastaların 16'sı (%21,3) vWh tip 1 tanısı aldı, 59'unda (%78,7) koagülopati saptanmadı. vWh tanısı alanlar, herhangi bir jinekolojik sorun saptanmayan hastalar idi.

Sonuç: Çalışmamızda demir eksikliği anemisi olan adolesanlarda AUK sıklığı %56,8 bulundu, diğer besinsel anemilerde AUK'ya rastlanmadı; demir eksikliği anemisi ve AUK'sı olan adolesanlarda vWh sıklığı %21,3 bulundu. Anemi ile başvuran adolesanlarda altta yatan nedeni bulmak önemlidir ve AUK akılda tutulması gereken bir durumdur. AUK'sı olan adolesanlar hematolojik bozukluklar açısından araştırılmalıdır ve klinisyenler AUK nedeni olarak koagülopatinin farkında olmalıdır. AUK'nın nedeni ve ciddiyeti, anemiye yönelik tedavi yaklaşımını belirleyecektir.

Anahtar Kelimeler: anemi, adolesan, anormal uterin kanama

25 KASIM 2023, CUMARTESİ / 07:30 – 08:40 - SÖZLÜ BİLDİRİLER - 2

SS – 16 / SS – 25

Oturum Başkanları: Ayşe Tolunay Oflu, Atilla Çiftçi, Pınar Yılmazbaş

SS – 16 / KIZAMIK VAKALARINDA AŞI KARARSIZLIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ
Nahide HAYKIR, Feyza HÜSREVOĞLU ESEN,

SS – 17 / ANNELERİN DİSFORİK SÜT İNME REFLEKSİ (D-MER) DURUMLARININ ARAŞTIRILMASI
Aybüke KACIR, Mine BAŞIBÜYÜK, Özlem ÖÇAL, Övgü BÜKE, Demet Deniz DOĞANCI, Nalan KARABAYIR,

SS – 18 / UZAMIŞ SARILIĞI OLAN SÜT ÇOCUKLARINDA GÖRÜLEN NÖTROPENİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Ebru OĞULTEKİN VAZGEÇER, Gonca KESKİNDEMİRCİ, Elanur YOLAL KARİMOV, Özden AKSU SAYMAN, Öykü ÖZBÖRÜ AŞKAN, Alev BAKIR KAYI, Esra YÜCEL, Gülşah TANYILDIZ, Deniz TUĞCU, Serap KARAMAN, Ayşegül ÜNÜVAR, Zeynep KARAKAŞ, Emine Gülbın GÖKÇAY,

SS – 19 / DOĞUMDAN TABURCULUĞA BEBEK SERVİSİNİN ETKİLERİ: EMZİRMEYE ZAMANINDA BAŞLANMA (TİB) VE YENİDOĞAN BAKIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ
Mehmet Semih DEMİRTAŞ, Cengizhan KILIÇASLAN, Özlem İBİS,

SS – 20 / DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİNİN BEYİN SAPI İŞİTSEL UYARILMIŞ POTANSİYELLER ÜZERİNE ETKİSİ
Hicran ALTIN, Galip AKHAN, Bahattin TUNÇ,

SS – 21 / HAYATA BAKIŞ AÇISINI DEĞİŞTİREN BİR DENEYİM: “SOĞUK ZİNCİR AŞI KURSU
Beril Ecem KIRACI, Sıddıka Songül YALÇIN, Melda ÇELİK,

SS – 22 / OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA EMZİRME VE ANNE SÜTÜNÜN DESTEKLENMESİNİN ÖNEMİ
Burcu ONAY, Nalan KARABAYIR, Özlem ÖÇAL, Asuman ÇAKIROĞLU,

SS – 23 / SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN KEMOTERAPİ ALACAK-ALMIŞ ÇOCUKLARIN BAĞIŞIKLANMASINA YÖNELİK TUTUMLARI
Gonca KESKİNDEMİRCİ, Meltem DİNLEYİCİ, Emel GÜR, Sevtap VELİPAŞAOĞLU, Filiz ORHON, Feyza KOÇ, Ahmet ERGİN,

SS – 24 / FASİYAL PARALİZİ VE SOLUNUM YETMEZLİĞİ İLE SEYREDEN AŞILANMAMIŞ SU ÇİÇEĞİ OLGUSU
Murat ERSOY, Ali TUNÇ, Şefika TOGA, Suna ÖZDEM, Banu KATLAN,

SS – 25 / GEBELER VE SAĞLIK PERSONELLERİNİN SİGARA İÇME KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ: NİTEL ÇALIŞMA
Bülent GÜNEŞ, Hasret Yağmur SEVİNÇ AKIN, Sıddıka Songül YALÇIN,

SS – 16 / KIZAMIK VAKALARINDA AŞI KARARSIZLIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Nahide HAYKIR¹, Feyza HÜSREVOĞLU ESEN²

¹Sağlık Bilimleri Üniv. Kartal Dr Lütfi Kırdar Şehir Hastanesi, İstanbul, Türkiye

²Kartal Dr Lütfi Kırdar Şehir Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği Çocuk Acil Birimi,
İstanbul, Türkiye

Kızamık Vakalarında Aşı Kararsızlığının Değerlendirilmesi

Giriş: Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre “Aşı kararsızlığı”; aşıya ulaşılabilirlik mümkün olduğu halde, bazı aşıların uygulanmasını kabul etmede gecikme ya da bazı aşıların uygulanmasına izin vermeme anlamına gelir. “Aşı reddi” ise tüm aşıları reddetme iradesi ile aşılatmama durumudur. Kızamık, ciddi komplikasyonlara ve ölüme yol açabilen kızamık virüsün neden olduğu oldukça bulaşıcı bir hastalıktır. Aşı ile korunulabilen bir hastalıktır. 2022'de bir doz kızamık aşısı olması 2008'den bu yana en düşük aşılanma oranıdır.

Amaç: Çocuk Acil polikliniğine başvuran kızamık vakalarında aşı kararsızlığının ve nedenlerinin değerlendirilmesi planlanmıştır.

Materyal ve Metot: Çalışmaya Çocuk Acil polikliniğine Mart 2023 –Ağustos 2023 tarihleri arasında başvuran kızamık olguları dahil edildi. Bu hastalara sosyodemografik özellikleri içeren 16 maddelik anket ve 9 madde ve 2 alt boyuttan oluşan Aşı Tereddüt Ölçeği ailelere uygulanmıştır. Aşı Tereddüt Ölçeği her ifade 5 seçenektan oluşmaktadır: Olumlu ifadeler ve 2 olumsuz ifade (5. ve 9. soru) sorular. Ölçeğin toplam puan aralığı 9-45 arasında değişmektedir. Çalışmaya çocuk acil kliniğinde kızamık tanısı alan 16 hasta ailesi dahil edildi.

Bulgular: Çalışmamızda yaş ortalaması 4yıl 2ay kız %56.2 erkek%43.7 oranında katılmaktaydı. Anketi dolduranlarda anne oranı %62.5(n=10) yaş ortalaması 33.6 idi. Aşı ile ilgili tereddütünün olmadığını ifade eden 1 katılımcı vardı .bunun dışında içeriğine güvenmeyenler %56.25 oranına sahiplerdi faydası olmadığına inananlar %25 (n=4) Bağışıklığı zayıflatığını düşünenler ise %12.5 (n=2) seklindeydi. Katılımcı puanlamaları değerlendirildiğinde min13 puan iken maksimum 44 puan olarak tespit edildi ortalama 30.43 olarak değerlendirildi. Katılımcıların hepsi aşıli iken hiç aşılanmayan ve sadece 1 doz kkk aşısı olan (12 ay -48 ay 2 doz şeklinde) çocuk sayısı %100 Hiç aşılanmamış çocuklarda aşı tereddüt puanları 44 iken annenin aşı bilgilerin yazılı basından öğrendiği iki çocukta aşı reddinin mevcut olduğu tespit edilmiş anne ile aşılar konusunda randevulaşmıştır. Katılımcıların aşı bilgilerini internet ve yazılı basından öğrenlerin Aşı kararsızlığı ortalaması 34 olarak değerlendirilmişken aşı bilgilerini doktordan öğrenlerin aşı tereddütü puanları 13.3 ve arada anlamlı fark bulunuyordu.

Sonuç: Çalışmamızda son yıllarda artan Kızamık vakalarına dikkat çekilmiştir. Ailelerin kendilerinin aşıli olup çocuklarında aşı kararsızlığı yaşamaktadır. Son yıllarda sosyal medyadan ve yakın çevreden yapılan aşı ile ilgili yanlış yönlendirilmelerin aşı kararsızlığı ve reddinde önemli olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aşı , Aşı kararsızlığı , Kızamık

SS – 17 / ANNELERİN DİSFORİK SÜT İNME REFLEKSİ (D-MER) DURUMLARININ ARAŞTIRILMASI

Aybüke KACIR¹, Mine BAŞIBÜYÜK², Özlem ÖÇAL³, Övgü BÜKE⁴, Demet Deniz DOĞANCI⁵,
Nalan KARABAYIR⁶

¹Medipol Mega Üniversite Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları BD, İstanbul, Türkiye

²İstanbul Medipol Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları BD, İstanbul, Türkiye

³Medikal Park Florya Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, İstanbul, Türkiye

⁴Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul, Türkiye

⁵İstanbul Medipol Üniversitesi, Sosyal Pediatri Doktora Programı, İstanbul, Türkiye

⁶İstanbul Medipol Üniversitesi, Uluslararası Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Sosyal
Pediatri BD, İstanbul, Türkiye

Giriş ve Amaç: Postpartum mental sağlık, anne sütü ile beslenmeyi etkileyen en önemli faktörlerden birisidir. Yakın zamanda tanımlanan Disforik Süt İnme Refleksi (D-MER) emziren ya da süt sağan annelerde, süt inme refleksinden hemen önce başlayan, ani gelişen ve birkaç dakika süren; kendini kötü hissetme, öfke-sinirlilik hali, midede garip bir his belirmesi; süt indiğinde veya bebek yutkunmaya başladığında bulguların tamamen ortadan kalkması olarak tanımlanmaktadır. D-MER'e postpartum depresyonun eşlik etmesi ya da annede bilinen anksiyete bozukluğu olması durumunda bu belirtiler ile başa çıkmasının daha zor olduğu bildirilmiştir. Çalışmamızın amacı emzirirken yada süt sağarken hoş olmayan duygular yaşayan annelerde D-MER varlığını, eşlik eden/tetikleyen faktörleri ve uygulanan tedavi yöntemlerini araştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma 1 Temmuz- 30 Eylül 2023 tarihleri arasında 0-2 yaş aralığında bebeği olan ve 'emzirirken hoş olmayan duygular yaşayan' anneler arasında yapılmıştır. Instagram ve facebook yoluyla ulaşılan anneler açık erişimli Google form ile oluşturulan 45 soruluk ankete davet edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya toplam 141 anne katıldı. Annelerin %27,7'sinde (n:39) D-MER bulguları mevcuttu. En sık yaşanan duygular %48 gerginlik, %43 tükenmişlik, %41 tahammülsüzlük, %35 aşırı hassaslık, %33 huzursuzluktu. D-MER olgularının %59'unda belirtilerin emzirmenin ilk ayında ortaya çıktığı bildirildi. Olguların %43,6'sında belirtilerin emzirmeye başladıktan sonra 1 dak içinde kaybolduğu, %43,6'sında ise belirtilerin 1-5 dak. arasında sürdüğü saptandı. Çalışmamıza katılan annelerin %36'sının emzirirken süt inme refleksi öncesinde mide bulantısı yada mide boşluğunda tarif edilemeyen belirtiler yaşadığı belirlendi. D-MER belirtilerinin şiddetini arttıran en sık durumların uykusuzluk, stres ve memede dolgunluk olduğu saptandı. Uyku/dinlenme, yalnız başına kalma, dikkatini başka bir şeye verme, soğuk su içme, müzik dinleme, benzer deneyimi yaşayan anneler ile konuşmanın anneleri rahatlatığı bildirildi. D-MER olgularının %17,9'unun emzirmeyi bırakmayı düşündüğü, %7,7'sinin ise bu nedenle emzirmeyi bıraktığı saptandı. Edinburgh depresyon tarama ölçeği ile D-MER olgularının %59'unda postpartum depresyon skorunun 13 ve üzerinde olduğu belirlendi.

Sonuç: D-MER anne sütünün erken kesilmesine neden olabilecek durumlardan biridir. Semptomların yönetiminde annelere sağlanacak destek önem taşımaktadır. D-MER hakkında farkındalık oluşturulması, sağlık profesyonellerinin bu konuda donanımlı olması, benzer deneyimi yaşayan annelerden destek grupları oluşturulması olguların yönetiminde büyük öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: D-MER, disforik süt inme refleksi, emzirme, postpartum depresyon, süttten kesme

SS – 18 / UZAMIŞ SARILIĞI OLAN SÜT ÇOCUKLARINDA GÖRÜLEN NÖTROPENİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ebru OĞULTEKİN VAZGEÇER¹, Gonca KESKİNDEMİRCİ², Elanur YOLAL KARİMOV¹,
Özden AKSU SAYMAN¹, Öykü ÖZBÖRÜ AŞKAN², Alev BAKIR KAYI¹, Esra YÜCEL³, Gülşah
TANYILDIZ⁴, Deniz TUĞCU⁴, Serap KARAMAN⁴, Ayşegül ÜNÜVAR⁴, Zeynep KARAKAŞ⁴,
Emine Gülbin GÖKÇAY²

1 İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Pediatri Doktora Programı, İstanbul, Türkiye

2 İTF Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD Sosyal Pediatri BD, İstanbul, Türkiye

3 İTF Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD Çocuk İmmünoloji ve Alerji BD, İstanbul, Türkiye

4 İTF Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD Çocuk Hematoloji ve Onkoloji BD, İstanbul, Türkiye

GİRİŞ ve AMAÇ: Uzamış sarılık, term bebeklerde iki haftadan, preterm bebeklerde üç haftadan uzun süren sarılık olarak tanımlanır. Bilirubin antioksidan aktivitesi ile sarılıklı bebeklerde hücre bağışıklık tepkileri üzerinde etkiler gösterdiği düşünülmektedir. Antioksidan özellikleriyle birlikte bilirubin, nötrofillerde fagositozu ve bakterisidal aktiviteyi baskılayabileceği ileri sürülmektedir. Çalışmamızda çocuk sağlığı izlem polikliniğinde takip edilirken, uzamış sarılık saptanan bebeklerde, nötropenin eşlik edip etmediğinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışmamızda İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı İzlem Polikliniğinde (ÇSİP) 2011 ile 2023 yılları arasında takip edilmiş olan çocukların kişisel verileri retrospektif olarak değerlendirildi. Term doğan, perinatal sorunu olmayan, yenidoğan dönemini sağlıklı geçirmiş ve uzamış sarılığı olup tetkik edilen bebekler çalışmaya dahil edildi. Bebeklerin cinsiyet, gestasyon haftası, doğum kilosu bilgileri; bilirubin değerleri, tam kan sayımı parametreleri kaydedildi. İstatistiksel analiz SPSS Statistics 28.0 ile yapılmıştır.

BULGULAR: ÇSİP'te 2011-2023 yılları arasında takip edilen 4433 kişisel veri kaydı incelendi. Uzamış sarılık tanısıyla izlenen 289 bebek arasında bilirubin ve nötrofil sonuçlarına ulaşılabilen 149'unun verileri analiz edildi. Bebeklerin 136'sında (%91) nötropeni yoktu. Nötropenisi olmayan bebeklerin 59'u (%43) kız, 77'si (%57) erkekti; 63'ü (%46) term, 73'ü (%54) erken termdi; 27'si (%20) NSD ile, 109'u (%80) C/S ile doğmuştu; 122'si (%90) anne sütü (AS) ile, 14'ü (%10) AS+formül (F) ile besleniyordu. Bebeklerin 13'ünde (%9) nötropeni olduğu saptandı. Nötropenisi olan bebeklerin 4'ü (%31) kız, 9'u (%69) erkekti; 7'si (%54) term, 6'sı (%46) erken termdi; 7'si (%54) NSD ile, 6'sı (%46) C/S ile doğmuştu; 9'u (%90) AS ile, 4'ü (%10) AS+F ile besleniyordu. Uzamış sarılığı olan tüm bebeklerde cinsiyet, gestasyon haftası ve beslenme şekli arasında nötropeni oranı bakımından anlamlı fark saptanmadı. Ancak doğum şekli ile nötropeni arasındaki ilişki değerlendirildiğinde nötropeni oranı NSD ile doğan bebeklerde anlamlı olarak daha yüksekti (p:0,011).

Nötropeni eşlik eden bebeklerde ortalama bilirubin değeri 9 mg/dl(4,9-14,9); ortalama nötrofil sayısı 817/mm3 (581-973) idi. Nötropeni görülmeyen bebeklerde ortalama bilirubin değeri 8,1 mg/dl idi (2,5-16,55). Nötropeni görülen ve görülmeyen grupta, total bilirubin düzeyi açısından fark yoktu (p=0,429).

Uzamış sarılık görülen nötropenik bebeklerde; bilirubin düzeyleri ile nötrofil değerleri arasında anlamlı ilişki saptanmadı (p=0,788).

SONUÇ: Çalışmamızda uzamış sarılık ve nötropeni birlikteliği arasında ilişki bulunamasa da büyük vaka serilerini değerlendiren çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Uzamış sarılık, Nötropeni

SS – 19 / DOĞUMDAN TABURCULUĞA BEBEK SERVİSİNİN ETKİLERİ: EMZİRMeye ZAMANINDA BAŞLANMA (TİB) VE YENİDOĞAN BAKIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Mehmet Semih DEMİRTAŞ¹, Cengizhan KILIÇASLAN¹, Özlem İBİS²

¹Aksaray Üniversitesi Tıp fakültesi, Pediatri A.B.D. , Aksaray, Türkiye

²Aksaray Üniversitesi Eğitim ve Araştırma hastanesi, Yenidoğan Bebek Birimi, Aksaray, Türkiye

Giriş: Hem anne hem de yenidoğan sağlığı için faydalı olan emzirmenin uygun süre ve miktarda sağlanmasında etkili olan faktörlerden biri de doğumdan bir saat içinde emzirmeye başlanması yani emzirmenin zamanında başlatılmasıdır (TİB). TİB yenidoğan ve anne sağlığı üzerinde yararlı etkileri olduğu ve ilk 6 ay sadece anne sütü ile beslenmeyi artırdığı bilinmesine rağmen, küresel ve bölgesel olarak istenen TİB oranlarına henüz ulaşamamıştır. Bu çalışmanın amacı "Bebek Servisi" nin (BS) TİB üzerindeki etkisini değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntemler: Tanımlayıcı ve kesitsel çalışma, 01 Eylül - 31 Aralık 2021 tarihleri arasında Türkiye'de Aksaray Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin Bebek Servisi ve Kadın Hastalıkları ve Doğum Servisi'nde (KDS) gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya 32-40 hafta arasında doğan, 2000 g'ın üzerinde olan ve ilk 2 saat içinde annesinden ayrılmayan toplam 486 yenidoğan dahil edildi.

Bulgular: TİB oranı %80,5 (n=391) olarak bulundu. TİB oranı Bebek servisinde %83.1 (n=296), Kadın doğum servisinde %73.1 (n=95) olarak anlamlı bulundu (p=0.013). Emzirme sorunu incelendiğinde, kadın doğum servisinde yenidoğanların emzirme sorununun %46,9'unda saptanırken, bu oran bebek servisinde %28,9 olarak bulunmuştur (p<0,001). Term olan yenidoğanlardaki TİB oranı %90 (n=396) ile geç preterms ve prematür olanlardan daha yüksek saptanmıştır (p<0,001). Normal vajinal yolla doğan yenidoğanlarda TİB oranları (%92,6) diğer gruplara göre anlamlı derecede yüksektir (p<0,001). 0-30 dakika içinde ten-tene temas (TTT) oranı bebek servisinde %59,6 ve kadın doğum servisinde %33,8 olarak dikkat çekici bulunmuştur (p<0,001).

Sonuçlar: Çalışmamızda "Bebek servisi" statüsünde bir servis ile TİB oranlarının, yenidoğan bakım ve takiplerinin artacağını vurgulamaktayız. TİB, Ten tene temas ve yenidoğan yoğun bakım ünitesine yatırılmayan yenidoğanların bakımı, sadece yenidoğana odaklanmış nitelikli ve eğitilmiş profesyonel sağlık personeli ile artırılabilir. Ayrıca yenidoğanların doğum anından itibaren alacakları profesyonel bakım ve takip ile gereksiz mama kullanımı da azaltılabilir. Çalışmamız bu alandaki kohort ve çok merkezli çalışmalar için öncü bir çalışmadır.

Anahtar Kelimeler: Bebek servisi, TİB, İlk 1 saat içinde emzirme, Ten-tene temas, Yenidoğan

SS – 20 / DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİNİN BEYİN SAPI İŞİTSEL UYARILMIŞ POTANSİYELLER ÜZERİNE ETKİSİ

Hicran ALTIN¹, Galip AKHAN², Bahattin TUNÇ³

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Antalya SUAM, Antalya, Türkiye

²İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Nöroloji ABD, İzmir, Türkiye

³Özel Memorial Ankara Hastanesi, Ankara, Türkiye

Amaç

Demir eksikliği anemisi (DEA) olan ve olmayan bebeklerinin beyin fonksiyonlarını elektrofizyolojik olarak beyin sapı işitsel potansiyelleri (BAEP) ile değerlendirmek ve karşılaştırmak amaçlanmıştır.

Giriş

Demir en sık mikro besin eksiklerindendir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 6-59 ay arası çocukların %40'nın anemik olduğunu tahmin etmektedir. Türkiye'deki çocuklarda anemi prevalansı %20-40 oranında olduğu belirtilmiştir. Demir yaşam için çok önemli ve esansiyel bir elementtir. Demir oksijen taşınması, adenozintrifosfat (ATP) üretimi, deoksiribonükleik asit (DNA) sentezi, mitokondriyal işlevler, immün sistem regülasyonu, miyelinizasyon, nörotransmitter, serotonin sentezinde önemli rol oynamaktadır.

Gereç ve Yöntem

Bu çalışma 1.07.2002- 1.06.2004 tarihleri arasında SDÜ Tıp Fakültesi Çocuk Hematoloji Bölümünde takip edilen yaşları 6-24 ay arasında 26 DEA'lı olan ve olmayan 26 sağlıklı çocuktan oluşan kontrol grubu üzerine BAEP yapıldı. Perinatal asfiksi, tedavi edilmeyi gerektiren neonatal hiperbilirubinemi, uzamış sarılık, santral sinir sistemi enfeksiyonu, prematürelilik, düşük doğum ağırlığı, malnütrisyonu olanlar, dış kulak yolu ve ortakulak patolojisi olanlar çalışma dışı tutuldu. Çocuklarda hemoglobin (Hb) değerinin yaşa göre -2SD'nin altında olması anemi olarak kabul edildi. DEA olan hastaların hepsine 4-6mg/kg/gün iki değerlikli demir ferroglinin sülfat (Ferrosanol şrp) 12 hafta süreyle 3 dozda oral olarak aç verildi. İşitsel uyarılmış potansiyeller DEA'lı hasta grubuna tedavi öncesi ve tedavi sonrası olmak üzere iki kez, kontrol grubuna 3 ay aralarla toplam iki kez test uygulandı. İşitsel uyarılmış potansiyeller SDÜ Tıp Fakültesi Nöroloji ABD Elektrofizyoloji Laboratuvarında aynı kişi tarafından gerçekleştirildi. Değerlendirmeler nöroloji uzmanı tarafından yapıldı. Bütün hastaların uyarılmış potansiyellerinin kaydında Nihon Kokden MEB-5504 K cihazı kullanıldı.

Bulgular

DEA'lı hastaların 14'ü (%53,8) erkek, kontrol grubunun 16'sını (%61,5) kızlar oluşturuyordu. DEA'lı hastaların yaş ortalaması 14,4±3,09, kontrol grubu hastaların yaş ortalaması 11,2±4,04. DEA ve kontrol grubu arasında kilo ve doğum ağırlığı bakımından fark tespit edilmedi ($p>0,05$). DEA'lı hastaların tedavi öncesi HB, HCT, MCV, MCH, MCHC, transferrin saturasyon yüzdesi, ferritin değerlerinin kontrol grubuna göre düşük olarak tespit edildi ($p<0,05$). DEA'lı olan hastaların tedavi öncesi ile kontrol hastaların BAEP değerlerinin karşılaştırılmasında tedavi öncesi BAEP'lerinde sinir ileti zamanı gösteren III-V intermik latanslarının kontrol grubuna göre daha uzun olduğu tespit edildi ($p<0,05$).

Sonuç

Demir eksikliği anemisi nedeniyle işitme sisteminin fonksiyonel gelişimi etkilenmiş gibi görünmektedir. DEA, merkezi işitsel sistem üzerine etkilere sahip olduğu, demir eksikliği anemisi tedavi edilmez ise uzun süreli etkileri olabilir.

Anahtar Kelimeler: Demir eksikliği anemisi, BAEP, Çocuk

SS – 21 / HAYATA BAKIŞ AÇISINI DEĞİŞTİREN BİR DENEYİM: “SOĞUK ZİNCİR AŞI KURSU”

Beril Ecem KIRACI, Sıddıka Songül YALÇIN, Melda ÇELİK

Hacettepe Üniversitesi İhsan Doğramacı Çocuk Hastanesi, Ankara, Türkiye

BİLDİRİ ÖZETİ

Katılımcıları her açıdan içine alan öğrenme etkinliği, Dr. Ümit KARTOĞLU liderliğinde Extensio et Progressio şirketi ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından düzenlenmektedir. Bu benzersiz öğrenme etkinliğinin amacı, aşıların tedarikinde kritik önem taşıyan soğuk zincirin; sürecin farklı adımlarında yer alan katılımcılara, deneyimleyerek öğrenme yoluyla aşının üretiminden hastaya uygulanmasına kadar tüm proses hakkında fikir edinme fırsatı sağlamaktır. Katılımcılar, çok ulusludur ve farklı mesleki alt yapılardan gelmektedir: ulusal düzenleyici devlet görevlileri; tedarik, paketleme, dağıtım, lojistik ve soğuk zincir yönetimi alanlarında yer alan görevliler; ilaç, biyofarmasötik, aşı endüstrisinde çalışanlar ve aşılama ile ilgili ekipman ve cihaz üretici sektör üyeleri bunlardan bazılarıdır.

Kurs gezici bir kurstur; her adımda farklı lokalizasyonlarda bulunulur ve yere göre ulaşılması gereken amaçlar da değişir. Öğrencilerin bir farmasötik tedarik zinciri sistemini eleştirel bir şekilde değerlendirmeleri ve ilgili denetim becerilerini geliştirmelerine olanak tanıyan farklı deneysel eğitici aktiviteler her gün tamamlanır. Örneğin; aşıların saklandığı ecza depoları ziyaret edildiği sırada risk yönetimi açısından değerlendirme yapılır ve aynı günün akşamında ecza depoları her grubun kendi belirlediği riskler göz önüne alınarak tartışılır. Tartışmalar dünyanın farklı yerlerinden gelen kurs yöneticilerinde sürdürülür. Her gün gidilen kurum türü değişir ve yapılan etkinlik amacı değişir: risk yöntemi, koruyucu önlemlerin oluşturulması, standart operasyon prosedürlerin belirlenmesi gibi.

Kursun her basamağı 6 tam günden oluşmaktadır. Görevlerin tamamlanma süreci sırasında kullanılacak iki ana öğrenme yöntemi, rehberli gözlemler ve grup tartışmalarıdır. Her günün aktivitelerini çevreleyen teorik dersler etkinlik aralarına serpiştirilmiştir. Kurs süresince ziyaret edilen tesislerde rehberli gözlem çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Böylelikle katılımcılar, kritik sistem öğelerini sınıf yerine gerçek bir ortamda gözlemlemektedir. Grup tartışmaları, her günün analizini yapmaya ve gün sonunda ortaya değerlendirme sunumu çıkmasında katkı sağlamaktadır.

Şüphesiz ki öğrenmenin çok çeşitli yolları vardır; ancak bu kurs öğrenmeye ve öğrendiklerini içselleştirmeye bambaşka bir seviye katmaktadır. Aşıların günlük pratiğinde mutlak önem taşıdığı hem toplumsal hem filozofik açıdan aşıların önemini bilen biz çocuk hekimleri için ufuk açıcı bir öğrenim etkinliğidir.

Anahtar Kelimeler: aşı, soğuk zincir, deneysel öğrenme, yenilikçi bakış açısı

SS – 22 / OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA EMZİRME VE ANNE SÜTÜNÜN DESTEKLENMESİNİN ÖNEMİ

Özlem ÖÇAL¹, Burcu ONAY², Nalan KARABAYIR³, Asuman ÇAKIROĞLU⁴

¹Beymer sağlık hizmetler ticaret limited şirketi, İstanbul, Türkiye

²Etkin Eczacılık Derneği, Zonguldak, Türkiye

³İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

⁴Etkin Eczacılık Derneği, Yonca Eczanesi, İstanbul, Türkiye

Giriş ve Amaç: Anne sütü, bebeğin büyüme-gelişmesi için tüm gerekli besin öğeleri ve enerji gereksinimini karşılarken, aynı zamana bağışıklığı ve bebeklerin biyo-psiko-sosyal gelişimini de destekler. Olağanüstü durumlardan bebek beslenmesi ve emzirme olumsuz etkilenmektedir. Bu projede olağanüstü durumlarda anne sütünün devamlılığının sağlanması ve emzirmenin sürdürülebilmesi için danışmanlık hizmetlerinin öneminin gösterilebilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Etkin Eczacılık Derneği'nin Sosyal Sorumluluk Projesi kapsamında hazırladığı hamilelik ve doğum, doğum sonrası dönemde anne sütünün önemi ve faydaları, emzirmenin anne bebek çifti üzerine yararları, emzirme teknikleri ve emzirme sorunlarına yaklaşım broşürlerinin 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremi sonrasında Nisan 2023'te Zonguldak Ereğli'sine gelen depremzedelere (hamile ve emziren annelere) ulaştırılması ve proje kapsamında çalışan 2 eczacı ve 1 sosyal pediatristten oluşan ekiple eğitim verilmesi, yüz yüze ve telefonla görüşme yapılması planlandı. Eğitimlere katılım sağlayan annelerin demografik verileri alındı; deprem öncesi, deprem sonrası, eğitimden 1ay ve eğitimden 4 ay sonrasında bebek beslenme durumları sorgulandı.

Bulgular: Projeye ikisi gebe olan toplam 16 kadın katıldı. Kadınların yaş ortalaması 31.6 + 5.7 (25-41) yıl idi. Beslenme durumu araştırılan bebeklerin yaş ortalaması 10.1 + 5.2 (4-20) ay olarak bulundu. Bebeklerin sekizi kız (%50), sekizi (%50) erkek cinsiyeteydi. Annelerin eğitim durumları incelendiğinde biri (%6.3) yalnızca okuma biliyor, biri (%6.3) ortaokul mezunu, altısı (%37.5) lise mezunu ve sekizi (%50) lisans mezunu idi. Katılımcıların on dördü (%87.5) ev hanımı iken, ikisi (%12.5) çalışıyordu. Katılımcıların on üçü (%81.3) aile yanında ikamet ederken; ikisi (%12.5) başlı evde ve biri (%6.3) kira evde ikamet ediyordu. Bebeklerin tümü hastanede doğmuştu, on dördü (%87.5) deprem öncesi, ikisi (%12.5) depremden sonra doğmuştu. Katılımcıların dördü (%25) düzenlenen emzirme eğitimine geldi, ikisine (%12.5) telefonla eğitim verildi, onuna (%62.5) yüz yüze eğitim verildi. Katılımcıların Zonguldak Ereğlisi'ne depremden sonra geliş zamanı ortalaması 1.9 + 0.4 (1-2) ay olarak bulundu. Bebeklerin beslenme durumları değerlendirildiğinde bebeklerin yalnızca anne sütü ile beslenme süreleri ortalama 119 + 99.7 (5-360) gün olarak bulundu. Deprem öncesinde dört (%25) bebeğin yalnızca anne sütü, üç (%18.8) bebeğin yalnızca formül mama, bir (%6.3) bebeğin anne sütü+ formül mama, dört (%25) bebeğin anne sütü+ tamamlayıcı gıda, bir (%6.3) bebeğin formül mama + tamamlayıcı gıda, 1 (%6.3) bebeğin anne sütü + formül mama + tamamlayıcı gıda ile beslendiği görüldü. Katılımcıların ikisi deprem öncesinde gebeydi. Deprem sonrasında bir (%6.3) bebeğin yalnızca anne sütü, 2 (%12.5) bebeğin yalnızca formül mama, iki (%12.5) bebeğin yalnızca tamamlayıcı gıda, beş (%31.3) bebeğin anne sütü +formül mama, üç (%18.8) bebeğin anne sütü + tamamlayıcı gıda, bir (%6.3) bebeğin formül mama + tamamlayıcı gıda, bir (%6.3) bebeğin anne sütü + formül mama + tamamlayıcı gıda ile beslendiği görüldü. Deprem sonrası 1. Ayda bir (%6.3) bebeğin yalnızca anne sütü, 2 (%12.5) bebeğin tamamlayıcı gıda, iki (%12.5) bebeğin anne sütü + formül mama, üç (%18.8) bebeğin anne sütü + tamamlayıcı gıda, üç (%18.8) bebeğin formül mama + tamamlayıcı gıda, beş (%31.3) bebeğin anne sütü + formül mama + tamamlayıcı gıda ile beslendiği görüldü. Depremden sonra 4. Ayda bir bebeğin (%6.3) yalnızca anne sütü ile, bir bebeğin (%6.3) yalnızca formül mama ile, dört bebeğin (%25) yalnızca tamamlayıcı gıda ile, sekiz bebeğin (%50) anne sütü + tamamlayıcı gıda ile, iki bebeğin (%12.5) formül mama + tamamlayıcı gıda ile beslendiği görüldü.

Sonuç: Olağanüstü durumlardan en çok anne-bebek çiftleri etkilenmektedir. 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremi sonrasında annelerin beslenmesi olumsuz yönde etkilenmiş, bebeklerin anne sütü alım oranları azalmış ve formül mama kullanım oranları artmıştır. Deprem gibi olağanüstü durumlarda anne sütü ve emzirmenin önemini vurgulayan yüz yüze ve online eğitimlerin artması ile anne sütü alımında ve sağ kalımda artış hedeflenmektedir.

olağanüstü durumlarda bebek beslenmesi, depremde bebek beslenmesi, anne sütü eğitiminin önemi, emzirme eğitiminin önemi

SS – 23 / SOSYAL PEDIATRİ BİLİM ALANINDA ÇALIŞAN PEDIATRİSTLERİN KEMOTERAPİ ALACAK-ALMIŞ ÇOCUKLARIN BAĞIŞIKLANMASINA YÖNELİK TUTUMLARI

Gonca KESKİNDEMİR¹, Meltem DİNLEYİCİ², Emel GÜR³, Sevtap VELİPAŞAOĞLU⁴, Filiz ORHON⁵, Feyza KOÇ⁶, Ahmet ERGİN⁷

¹*İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı, FATİH, Türkiye*

²*Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı, Eskişehir, Amerika Birleşik Devletleri*

³*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı, İstanbul, Amerika Birleşik Devletleri*

⁴*Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı, Antalya, Amerika Birleşik Devletleri*

⁵*Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı, Ankara, Amerika Birleşik Devletleri*

⁶*Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı, İzmir, Amerika Birleşik Devletleri*

⁷*Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı, Denizli, Amerika Birleşik Devletleri*

Giriş: Kronik hastalığı olan veya hastalığı nedeniyle immünsüpresif tedavi alan çocukların aşılama ile ilgili çekinceler olabilmektedir. Çalışmamızda, Sosyal Pediatri alanında çalışan pediatristlerin, malignitesi olan çocukların kemoterapi öncesi/sırasında ve sonrası aşı uygulamaları konusunda bilgi ve tutumlarını değerlendirmek, değerlendirme sonuçları ve uzman görüşleri ile bağışıklama için ortak rehber oluşturulması amaçlanmıştır.

Yöntem: Ekim-Aralık 2020 tarihleri arasında Türkiye'de Sosyal Pediatri Bilim Alanında çalışan 75 pediatriste e-posta yolu ile anket iletildi. Ankette aşı uygulamaları ile ilgili bilgi-deneyimlerini öğrenmek üzere 7 seçenekten oluşan likert ölçekli sorular kullanıldı. Kemoterapi tedavi öncesi, tedavi alırken ve tedavisi bitmiş çocuklara aşı uygulamaları ile ilgili deneyimleri ile ilgili sorular yöneltildi. Likert ölçeğinde “1=Keskinlikle katılmıyorum”, “7=Keskinlikle katılıyorum” olmak üzere anket cevapları alındı. Verilerin değerlendirilmesinde Statistical Package for the Social Science (SPSS) for Windows 17 programı kullanıldı.

Bulgular: Anketi 75 hekimden 68'i anketi cevapladı. Altmış sekiz hekimin 36'sı (%52.9) kemoterapi alacak/almakta olan/alınmış çocukların aşılama ile ilgili sorulara yanıt verdi. Kemoterapiye başlamadan 2 hafta öncesinde cansız aşıların, 4 hafta öncesinde canlı aşılarının tamamlanması, idame tedavisinde canlı aşı yapılmaması, kemoterapi tedavisi bittikten sonra >2 yaşta polisakkarit pnömokok aşısının yapılması, kemoterapi tedavisi bittikten 3-6 ay sonra cansız; 6 ay sonra canlı aşılarının yapılması konusunda fikir birliği olduğu saptandı. Ancak kemoterapi idame tedavi sırasında pnömokok aşısının uygulanması, kanser tedavisi öncesi tam aşı/eksik aşı olan çocukların tedavi sonrası aşı uygulamaları, kanser tedavisi alan birey ile aynı evi paylaşan bebeğin rotavirus aşısı ile aşılama ile ilgili görüş birliğine varılamadı.

Tartışma: Kemoterapi tedavisi ve aşı uygulaması ile ilgili fikir birliği olmayan alanlarda daha fazla çalışmaya ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: kemoterapi, çocuk, bağışıklama

SS – 24 / FASİYAL PARALİZİ VE SOLUNUM YETMEZLİĞİ İLE SEYREDEN AŞILANMAMIŞ SU ÇİÇEĞİ OLGUSU

Murat ERSOY¹, Ali TUNÇ², Şefika TOGA², Suna ÖZDEM³, Banu KATLAN⁴

¹MERSİN ŞEHİR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ ÇOCUK KLİNİĞİ, MERSİN, Türkiye

²MERSİN ŞEHİR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ ÇOCUK KLİNİĞİ, MERSİN, Amerika Birleşik Devletleri

³MERSİN ŞEHİR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ ÇOCUK ENFEKSİYON, MERSİN, Amerika Birleşik Devletleri

⁴MERSİN ŞEHİR EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ ÇOCUK YOĞUN BAKIM, MERSİN, Amerika Birleşik Devletleri

Giriş ve Amaç: Suçiçeği, çocukluk çağında vezikülo-büllöz döküntülerle seyretmekle birlikte, ciddi sistemik hastalık ve komplikasyonlara neden olabilen döküntülü hastalıklardan biridir. Nörolojik sorunlar, pnömoni ve hematolojik tutulum iyi bilinen komplikasyonlarıdır. Fasiyal paralizi ise sık beklenmeyen bulgulardandır. Suçiçeği aşısı şiddetli suçiçeği enfeksiyonunun önlenmesinde son derece etkili olmakla birlikte, suçiçeği sıklığını, hastaneye yatış ve mortaliteyi belirgin olarak azaltmaktadır. Solunum yetmezliği ve fasiyal paralizi gelişen olguyu aşının önemini vurgulamak üzere sunmayı amaçladık.

Olgu: 3 yaş 10 aylık erkek olgu, birkaç gündür devam eden döküntü ve öksürük şikayetine, dudak kenarında kayma ve solunum zorluğu şikayetlerinin eklenmesi üzerine başvurduğu dış merkezden entübe olarak getirilerek çocuk yoğun bakım ünitesine kabul edildi. Gelişinde genel durumu kötü, bilinç kapalı, entübe, periferik fasiyal paralizi mevcuttu. Dinlemekle akciğerlerde yaygın ralleri, vücutta yaygın veziküler döküntüsü olduğu görüldü. Diğer sistem muayenelerinde özellik olmayan hasta mekanik ventilatörde izlenmeye başlandı. Özgeçmişinde hastanın Suriye’den geldiği ve aşılarının tam olmadığı öğrenildi. Akciğer grafisinde yaygın infiltrasyon görüldü (Şekil-1). Vankomisin ve seftriakson tedavisi başlanan hastaya çocuk enfeksiyon bölümüne konsülte edilerek asiklovir eklendi. Çekilen beyin manyetik rezonans görüntüleme (MRG) ve difüzyon MRG normal saptandı. Fasiyal paralizisine yönelik metilprednizolon başlanan hasta izleminde ekstübe edildi. Non invaziv mekanik ventilasyonda (NİV) takip edilmeye başlanan hasta ekstübasyonu tolere etti. Steroid azaltılarak kesilen ve rezervuarlı maske ile izlenen hasta servise devredildi. İzleminde takipneik durumu devam eden hasta yüksek akımlı nazal kanül (YANKO) ile izlenmeye başlandı. Çekilen toraks bilgisayarlı tomografisinde interlobuler septal kalınlaşmalar ve buzlu cam şeklinde dansite artımı izlendi (Şekil-2). İmmunglobulinleri normal olan ferritin yüksekliği gelişen hastaya pulse steroid verildi. Yoğun bakımda yapılmış ilk Ekokardiyografisi (EKO) normal olan hastanın kontrol EKO’sunda hafif sol ventrikül hipertrofisi, eser mitral ve aort yetersizliği saptandı. Takibinde oksijen ihtiyacının gerilemesi üzerine oda havasında izlenmeye başlandı. Tekrar oksijen ihtiyacı olmayan, fasiyal paralizi bulguları düzelen ve cilt lezyonları krutlanan hasta ayaktan takip edilmek üzere taburcu edildi.

Sonuç: Aşı ile önenebilir bir hastalık olan suçiçeğinin nadir bulgularla birlikte ağır komplikasyonlarla seyredebileceği akılda tutulmalıdır. Aşılama ile şiddetli enfeksiyonun önlenmesi, mortalite ve morbiditenin azaltılması mümkündür. Özellikle olgumuzda olduğu gibi gerek göçmen çocukların, gerekse doğal afet, savaş gibi durumlarda çocukların aşılanmaları sağlanmalıdır. Aşılanma için önlemlerin alınması gerektiği her zaman akılda tutulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Aşı, Çocuk, Fasiyal paralizi, Pnömoni, Suçiçeği

SS – 25 / GEBELER VE SAĞLIK PERSONELLERİNİN SİGARA İÇME KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ: NİTEL ÇALIŞMA

Bülent GÜNEŞ¹, Hasret Yağmur SEVİNÇ AKIN², Sıddıka Songül YALÇIN³

¹*Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Şanlıurfa, Türkiye*

²*Harran Üniversitesi Viranşehir Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Şanlıurfa, Türkiye*

³*Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri ünitesi, Ankara, Türkiye*

Giriş ve Amaç: Gebelikte sigara içilmesi veya ortamdaki sigara dumanının solunması fetüsün gelişmesini, gebeliğin her safhasını, doğumu, bebek sağlığını ve gelişimini etkileyebilmektedir. Sağlık çalışanlarının sigara kullanması; öncelikle kendi sağlıklarını tehdit etmesinin yanı sıra sigara kullanımına karşı yürütülen mücadelenin güvenilirliğini de azaltmaktadır. Bu çalışmanın amacı, gebelerin ve sağlık personelinin sigara içme davranışlarının belirlenerek sigaranın çocuk sağlığı üzerine olumsuz etkileri konusundaki görüşlerinin saptanmasıdır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmada iki hastanenin gebe okulunda takipleri devam eden 34 gebe ile 4 odak grup görüşmesi, bu gebelerin başvurduğu diğer birimlerde görevli 17 sağlık personeli ile 2 odak grup görüşmesi yapıldı. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen Anne Tanıtıcı Bilgi Formu, Yarı Yapılandırılmış Sorular Anne Formu, Sağlık Personeli Tanıtıcı Bilgi Formu ve Yarı Yapılandırılmış Sorular Sağlık Personeli Formu ile yüz yüze görüşme ile ses kaydına alınarak toplanmıştır. Araştırma verilerinin içerik analizinde MAXQDA 2022 kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan gebelerin yaş ortalaması 26,3±4,1; sağlık personelinin yaş ortalaması ise 30,6±5,0 olarak saptandı. Gebelerin 3'ünün gebelik sırasında sigara içmeye devam ettiği, 2'sinin gebelik nedeniyle sigara içmeyi bıraktığı saptandı. Gebeyken sigara kullananların tamamı sigaranın bebek ve çocuklar için zararlı olduğunu belirtti. Gebeler ve sağlık personellerinde sigara ile ev içi temas durumunun mevcut olduğu; mutfak, balkon veya sık kullanılmayan odaların ev içi ortamdan sayılmadığı belirlendi. Gebeler ve sağlık personelleri sigaranın çocukların yanında içilmesinin çocuk sağlığı açısından zararlı olduğunu ve çocuğun sigara içmeye özenerek bualışkanlığı kazanmasına neden olabileceğini belirtti. Sigaranın çocuk sağlığına zararları konusunda izlenen videoların da sigara bırakma konusunda gebeleri etkilediği belirlendi.

Sonuç: Çalışmamız kapsamında gebeler ve sağlık personellerinin çoğunun ikinci el tütün dumanı (pasif içicilik) ve üçüncü el tütün dumanının (yüzeye sinen duman) olumsuz etkileri konusunda bilgi sahibi olmadıkları belirlendi. Gebelere sigaranın olumsuz etkileri konusunda farkındalığı yüksek olan sağlık personelleri tarafından eğitimler verilmeli ve eğitimlere eşler ile evde yaşayan diğer kişilerin de dâhil edilmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: çocuk sağlığı, sigara, ikinci el tütün dumanı, üçüncü el tütün dumanı

24 KASIM 2023, CUMA / 12:00 – 13:00 - POSTER BİLDİRİLER

PS – 01 / PS – 03

EVEROLIMUS TEDAVİSİ ALTINDA CANLI ZAYIFLATILMIŞ AŞI UYGULAMASI

Aybüke KACIR, Övgü BÜKE, Nalan KARABAYIR, Mine BAŞIBÜYÜK, Özlem ÖCAL, Demet Deniz BİLGİN,

TAŞIYICI GEBELİK İLE DÜNYAYA GELEN BEBEĞİN ANNE SÜTÜ İLE BESLENME YOLCULUĞU

Demet Deniz BİLGİN, Nalan KARABAYIR, Mine BAŞIBÜYÜK, Aybüke KAÇIR, Övgü BÜKE, Özlem ÖÇAL,

EBE ELİ İLE BAŞVURAN HİPOKALSEMİ VE NUTRİSYONEL EKSİKLİK VAKASI: ÇÖLYAK KRİZİ

Sıla KAFAOĞLU YURDAKOŞ, Büşra ÖMÜRAL,

PS – 01 / EVEROLIMUS TEDAVİSİ ALTINDA CANLI ZAYIFLATILMIŞ AŞI UYGULAMASI

Aybüke KACIR¹, Övgü BÜKE², Nalan KARABAYIR², Mine BAŞIBÜYÜK², Özlem ÖCAL², Demet Deniz BİLGİN²

¹*İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye*

²*İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Pediatri Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye*

Uzmanlar arasında aşılama durumuna ilişkin farkındalık eksikliği, bağışıklığı baskılanmış hastaların aşılmasında düşük aşılama oranlarına yol açmaktadır. Bu yazıda, kızamık-kabakulak-kızamıkçık aşısı ile aşılama ve hiçbir yan etkisi olmayan, immüno-supresyon altında bile serokonversiyonu kanıtlanmış 7 yaşında bir hasta sunulmaktadır.

7 yaşında bir karaciğer nakli hastası Kızamık-Kabakulak-Kızamıkçık (MMR) aşısı için başvurdu. 11 aylıkken nakil yapılan hastanın, nakilden 6 ay sonra takrolimus tedavisi görürken inaktive aşılarını tamamlanmıştı. Suçiçeği aşısı, nakilden 30 ay sonra lenfosit sayısı, İmmünoglobulin G (IgG) ve takrolimus düzeyleri değerlendirildikten sonra uygulanırken eşzamanlı olarak uygulanması planlanan MMR aşısı ise aile onay vermediği için uygulanamadı. Hastada, iki yıl önce tekrarlayan anjiyoödem nedeniyle takrolimus yerine everolimus kullanılmaya başlandı. Lenfosit sayısı 1620/mm³, IgG 620 mg/dl, CD4/CD8 oranı %1,68 olan hastanın serum everolimus düzeyinin son 3 ayın en düşük değerinde bulunması üzerine KKK aşısı uygulandı ve aşıya bağlı herhangi bir yan etki saptanmadı. Spesifik IgG antikorları, 2 aylık aşılama sonrası VIRCLIA® KIT testi ile kemilüminesan immünolojik yöntemle (CLIA) ölçüldü ve sinyal kesme oranı (S/CO) 1.0'ın üzerindeki değerler pozitif olarak kabul edildi. Hastanın kızamık, kabakulak ve kızamıkçık antikor titreleri sırasıyla 1.5, 2.2 ve 30.5 S/CO olarak bulundu ve Everolimus kullanan hastada MMR aşısının immünojenite sağladığı gösterildi.

Anahtar Kelimeler: everolimus, solid organ transplantasyonu, aşı

PS – 02 / TAŞIYICI GEBELİK İLE DÜNYAYA GELEN BEBEĞİN ANNE SÜTÜ İLE BESLENME YOLCULUĞU

Demet Deniz BİLGİN¹, Nalan KARABAYIR², Mine BAŞIBÜYÜK³, Aybuke KAÇIR³, Övgü BÜKE³, Özlem ÖÇAL³

¹İstanbul Medipol Üniversitesi Uluslararası Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Sosyal Pediatri Doktora Programı, İstanbul, Türkiye

²İstanbul Medipol Üniversitesi Uluslararası Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD, Sosyal Pediatri, İstanbul, Türkiye

³İstanbul Medipol Üniversitesi Uluslararası Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Sosyal Pediatri Doktora Programı, İstanbul, Türkiye

Giriş:

Anne sütü ile beslenme bebeğin optimal büyüme ve gelişmesinde hayati önem taşır. Emzirmenin anne-bebek bağını güçlendirmesi de annelerin emzirme konusundaki motivasyonlarını arttıran bir faktördür. Gebeliği olmayan annenin birtakım müdahalelerle laktasyonun uyarılması sonucunda bebeğini emzirmesi mümkündür. Bu yazıda gebelik veya emzirme öyküsü olmayan, taşıyıcı gebelik yoluyla bebek sahibi olan genetik annenin uyarılmış laktasyon sonucu gerçekleşen emzirme deneyimi sunulmaktadır.

Olgu:

Yirmi dokuz yaşındaki biyolojik anne bebeğin beklenen doğum tarihinden üç ay önce emzirme danışmanlığı polikliniğine başvurdu. Ankilozan spondilit ve Faktör V Leiden mutasyon nedeniyle takip edilen annenin hematoloji konsültasyonunda östrojen kullanımının kontrendike olduğunun öğrenilmesi üzerine günde üç kez meme masajı ve meme başı uyarısı önerildi. Altı hafta sonra domperidon başlanan anne hastane tipi süt pompası ile sağım yapmaya başladı. İki hafta sonra damla şeklinde süt sekresyonu gözlemlendi. Sağım sıklığı beklenen doğum zamanından 1 ay önce 3 saatte bir olacak şekilde planlandı. Doğum zamanı her sağımda yaklaşık 10 cc süt sağmaya başlayan anneye doğum sonrası ten teması yapması önerildi. TTN nedeniyle 3 gün yoğun bakımda izlenen bebek 4. günde anneye verildi, hemen emmeye başlayan bebeğe emzirme destek sistemi ile sağılmış süt ve formül mama ile destek yapıldı. Birinci ayda anne sütü ağırlıklı beslenmeye devam eden bebeğin altıncı ayda tamamlayıcı beslenme başlanması ile formüle desteğine ihtiyacı kalmadı. Domperidon 8. ayda azaltılarak kesildi. Halen 9 aylık olan bebek anne sütü ve ek gıdalarla beslenmeye devam etmektedir.

Sonuç:

Uyarılmış laktasyon ile başarılı emzirme mümkündür. Sağlık profesyonellerinin uyarılmış laktasyon konusunda bilgi sahibi olmalarının bu süreci başlatma ve sürdürmede önemi büyüktür.

Anahtar Kelimeler: Emzirme, Uyarılmış laktasyon, Anne sütü, Taşıyıcı gebelik

PS – 03 / EBE ELİ İLE BAŞVURAN HİPOKALSEMİ VE NUTRİSYONEL EKSİKLİK VAKASI: ÇÖLYAK KRİZİ

Sıla KAFAOĞLU YURDAKOŞ, Büşra ÖMÜRAL

Etlik Şehir Hastanesi, Ankara, Türkiye

GİRİŞ- AMAÇ

Çölyak hastalığı nedeni açıklanamayan nutrisyonel eksikliklerde, dirençli hipokalsemilerde ve büyüme geriliklerinde akla gelmesi gereken önemli bir otoimmün hastalıktır. Burada dört yaşında ebe eli ile başvuran ve tekrarlayan gastrointestinal sistem semptomları olan ve etyolojiye yönelik araştırmada Çölyak hastalığı tanısı alan bir hasta sunulmaktadır.

OLGU

Dört yaşına erkek hasta, dış merkezden hipokalsemisi olması nedeniyle tarafımıza yönlendirildi. Özgeçmişinde 2 yaş aşılmasının yapılmadığı öğrenildi. Soygeçmişinde özellik yoktu. Fizik muayenede genel durumu ve yaşamsal bulguları stabildi, ‘ebe eli’ dışında patolojik bulgusu yoktu. Hastanın acil başvurusundaki alınan kan gazında iyonize kalsiyum 0.79mmol/L(1.12-1.29), serum kalsiyum 6.44 mg/dl (8.9-10.8) (düzeltilmiş 6.6mg/dL) idi. Hastaya 40 mEq/kg/g 4 dozda intravenöz kalsiyum glukonat başlandı. Dirençli hipokalsemisi olan hastanın magnezyumunun 0.65mg/dL (1.6-2.6) olduğu görülmesi üzerine 25mg/kg/doz olarak intravenöz MgSO4 başlandı. Hipokalsemi etyolojisi araştırılmak için yatırılan hastanın alınan detaylı anamnezinde 3 aydır olan karın ağrısı ve kusma şikayetlerinin olduğu öğrenildi. Boy 82 cm (5,4 persentil, -1,6 SDS), vücut ağırlığı 10 kg (2,1 persentil, -2 SDS) Vücut kitle indeksi 14.8 kg/m²(30persentil, -0.5 SDS)Tetkiklerinde paratormon 63ng/L (11-60), Hemoglobin 10 mg/dL, MCV 68 fL, ferritin 9,8 mcg/L (14-101), 25-Hidroksi D vit 10mcg/L (30-180) ALP 119 (110-302). Doku transglutaminaz IgA pozitif, IgA normaldi. Batın ultrasonografi normaldi. Hastaya gastroenteroloji tarafından endoskopi yapılarak olası Çölyak hastalığı düşünüldü. Biyopsi sonucu takip edilmektedir. Bu bulgularla çölyak krizi olarak değerlendirilen hastaya Çölyak hastalığına uygun diyet başlanmış olup, tedaviden 3-4 gün sonra semptomlarında gerileme olduğu görüldü.

TARTIŞMA-SONUÇ

Ülkemizde malnütrisyonun sık görülen nedenlerinden biri olan Çölyak hastalığı erken tanı ve tedavi edilmediğinde komplikasyonlarla karşımıza çıkabilir. Boy, vücut ağırlığı ve baş çevresi takibi ile persentil duraksaması veya gerilemesi olması durumunda Çölyak hastalığı gibi kronik hastalıkların erken tanınması, çocuğun büyümesi ve psikososyal gelişimi üzerindeki olası olumsuz etkileri en aza indirebilir. Bu nedenle, çocuk sağlığı izleminde büyümenin izlenmesi malnütrisyon gelişimini önlemek için değerli olup, hiç ihmal edilmemesi gerekir.

Anahtar kelimeler: Ebe eli, çölyak hastalığı, nutrisyonel eksiklik, çocuk sağlığı izlemi

Anahtar Kelimeler: Ebe eli, çölyak hastalığı, nutrisyonel eksiklik, çocuk sağlığı izlemi

www.sosped2023.org

